ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

1876

[ΙΟΥΛΙΟΣ — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 6. — ΔΕΔΕΜ. ΦΡ. 8.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ
ΛΑΤΡΙΩΤΟΥ
ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘ.

ΑΘΗΝΗΣΙ

Γραφεῖον τῆς Ἑστίας: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

1876.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μητροπολίτη
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ

Ἀριθ. 47 – Λεπτὰ εἴκοσι.

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Δεύτερος — Συνδρομὴ ἐτησία: Ἐν Ἑλλάδι, γρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδ. γρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχ. ἀπὸ 1 ἑκάστ. ἔτους καὶ εἶναι ἐτήσιαι — Τιμὴ προαγ. φύλλου λ. 30 — Γραφ. τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 8. — 21 Νοεμβρίου 1876

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΑΥΡΙΚΙΟΝ ΒΛΟΚ

Συνέχεια· ἰδὲ σελ. 721.

Τὸ μονοπώλιον.

Γέρω-Πέτρος.— Ὁ διαγωνισμὸς εἶναι καλὸν πρᾶγμα, ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ πάντοτε δυνατός.

Ἀλέξανδρος.— Βεβαίως, ὅταν μόνος σου ἔχῃς ἐν λατομεῖον καὶ πέριξ δέκα ὧρας μακρὰν δὲν ὑπάρχει ἄλλο, ἔχεις μονοπώλιον, διότι σὺ μόνος ἔχεις καὶ πωλεῖς πέτρας.

Γέρω-Πέτρος.— Δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ ἔχω λατομεῖον διὰ νὰ ἔχω μονοπώλιον· ἐὰν ἐν τῷ χωρίῳ ὑπάρχῃ θέσις μόνον δι' ἕνα ξυλουργὸν, ἐὰν δεύτερος ἐργαζόμενος δὲν δύναται νὰ ζήσῃ, θὰ ἔχω πράγματι μονοπώλιον, τὸ μονοπώλιον τῆς ξυλουργίας ἐν τῷ χωρίῳ.

Ἰωάννης.— Τὸ μονοπώλιον εἶναι τὸ ἀντίθετον τοῦ διαγωνισμοῦ, δὲν εἶναι ἀληθές;

Διδάσκαλος.— Ἀκριβέστατα.

Ἰωάννης.— Τότε τὸ μονοπώλιον εἶναι κακὸν πρᾶγμα, ἀφοῦ ὁ διαγωνισμὸς εἶναι καλόν;

Γέρω-Πέτρος.— Τὸ μονοπώλιον εἶναι καλὸν διὰ τὸν κάτοχον αὐτοῦ, διότι ὑψώνει τὰς τιμάς.

Ἀλέξανδρος.— Ὄχι ὅμως καὶ διὰ τοὺς καταναλωτὰς, διότι οὗτοι πληρώνουσι τὴν ὕψωσιν τῶν τιμῶν.

Διδάσκαλος.— Ὑπάρχουσι μονοπώλια προερχόμενα ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων, καθὼς ὅταν ὑπάρχῃ εἷς ἰατρὸς ἐν τῷ δήμῳ· ἢ καὶ δύο, καὶ ὅταν ὅλος ὁ κόσμος ἔχῃ ἐμπιστοσύνην μόνον εἰς τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν. Ἀκολούθως ὑπάρχουν μονοπώλια φυσικά· καθὼς ὅταν τις ἔχῃ μέγα προτέρημα διὰ τὴν ζωγραφικὴν, διὰ τὴν μουσικὴν, ἢ ἦναι μέγας ῥήτωρ, ἢ ἀκόμη καὶ πολὺ ἱκανὸς ῥάπτης, ἐπιπλοποιὸς, βιβλιοδέτης, καὶ εἴ τι ἄλλο . . . . θαυμάζει τις καὶ πληρώνει . . . . καὶ τόσῳ τὸ χειρότερον διὰ τοὺς φθονεροὺς καὶ ζηλοτύπους.

Ποτὲ σχεδὸν δὲν παραπονεῖται τις διὰ τὸ εἶδος τῶν μονοπωλίων τούτων, ἀλλὰ διὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἱδρυόμενα μονοπώλια· σήμερον ὁ νόμος δὲν παραχωρεῖ μονοπώλια δι' ἰδιωτικὰ συμφέροντα. Ἐὰν δὲ ἰδιώτης τις φαίνεται ἀκόμη ἔχων τοιοῦτό τι, ἐξεταζομένου καλῶς τοῦ πράγματος ἐκ τοῦ πλησίον ἐξάγεται ὅτι τοῦτο ἐγένετο χάριν δημοσίου καὶ ὄχι ἰδιωτικοῦ σκοποῦ, καὶ δι' ὡρισμένον χρόνον.

Ἀλέξανδρος.— Ἐπεθύμουν νὰ μ' ἀναφέρατε κανὲν παράδειγμα.

Διδάσκαλος.— Εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν ὑπάρχει ἓν πρόχειρον. Ἐπειδὴ ἡ πόλις δὲν εἶναι ἀρκετὰ πλουσία διὰ νὰ κατασκευάσῃ μίαν γέφυραν ἐφ' ἑνὸς ποταμοῦ, ἰδιώτης τις παρουσιάσθη καὶ ἐπρότεινε νὰ κτίσῃ αὐτὴν, ὑπὸ τὸν ὅρον α' νὰ μὴν ἐπιτραπῇ εἰς οὐδένα ἄλλον νὰ κτίσῃ ἄλλην ἐπὶ 25 ἔτη· β' νὰ τῷ ἐπιτραπῇ νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ ἕκαστον διαβάτην λεπτά τινα ὡς διόδια.

Ἐπειδὴ εἶχον ἀνάγκην τῆς γεφύρας, παρεδέχθησαν προθύμως τὴν πρότασιν ταύτην. Τὸ προνόμιον ὅμως τοῦτο παρεχωρήθη χάριν τοῦ δημοσίου συμφέροντος.

Γέρω-Πέτρος.— Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ μὲ τὴν τοῦ ἀεριόφωτος ἑταιρίαν· ἡ ἑταιρία ἔλεγεν: Ἐὰν παραδεχθῆτε τὸν διαγωνισμὸν δὲν ἀναλαμβάνω τὸν φωτισμὸν, διότι δὲν θὰ κερδίσω ἀναλόγως τῶν κόπων μου.

Διδάσκαλος.— Ἐν τοιαύτῃ ὅμως περιστάσει, ἡ πόλις λαμβάνει τὰ μέτρα της καὶ ἐμποδίζει πᾶσαν ἐνδεχομένην παρεκτροπὴν τῆς ἑταιρίας· α' ὁρίζει τὴν τιμὴν τοῦ ἀεριόφωτος καὶ β' ὑποχρεώνει τὴν ἑταιρίαν νὰ εἰσαγάγῃ πᾶσαν ἀλλαχοῦ ἐφευρισκομένην τελειοποίησιν. Ὅπως καὶ ἂν ᾖ, τὸ μονοπώλιον πρέπει νὰ ἦναι ἐξαίρεσις. Ὑπάρχουσιν ὅμως δύο ἢ τρία ἄτινα ἐπιδοκιμάζονται γενικῶς· τίς θὰ μοὶ τὰ εἴπῃ;

Ἀλέξανδρος.— Τὸ ταχυδρομεῖον καὶ ὁ τηλέγραφος.

Διδάσκαλος.— Κάλλιστα. Τὰ μονοπώλια ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς τὸ Κράτος, διὰ τὸ δημόσιον καλόν.

Γέρω-Πέτρος.— Νομίζω ὅτι ὅταν ἰδιώτης τις ἔχει μονοπώλιόν τι προερχόμενον ἐκ τῶν πραγμάτων, ὡς εἷς ὑποδηματοποιὸς ἐν χωρίῳ τινὶ, ὑπάρχει ἡ ἐξῆς καταφυγή. Ὅταν ὑψώνῃ πολὺ τὰς τιμὰς ἀγοράζει τις ἀπὸ ἄλλο χωρίον.

Διδάσκαλος.— Ἀληθῶς, τὸ εἶδος τοῦτο τῶν μονοπωλίων καταβάλλονται εὐκόλως ὑπὸ τοῦ καταναλωτοῦ· ἀρκεῖ νὰ μὴ θελήσῃ νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὰς ὑπερβολικὰς ἀπαιτήσεις τοῦ παραγωγέως.

Α. Βερναρδάκης.

Ἕπεται συνέχεια.

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΕΠΙ ΜΙΑΝ ΜΟΝΗΝ ΗΜΕΡΑΝ

Μετάφρασις ὑπὸ τῆς Κας Ε. Α.

Διατρίβων πρό τινος καιροῦ ἐν Λονδίνῳ, ἀπεφάσισα ἑσπέραν τινὰ νὰ ὑπάγω, μετὰ δύο νέων Ἄγγλων φίλων μου, νὰ ἀκούσω κηρύττοντα ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος διάσημόν τινα ἐφημέριον διαμαρτυρόμενον, τοῦ ὁποίου αἱ διδαχαὶ καὶ τοι ὑπερβαλλόντως αὐστηραὶ, ἐξετιμῶντο λίαν ὑπὸ τοῦ λαοῦ.

Εὕρομεν τὸν ναὸν πλήρη ἀκροατῶν, ὁ δὲ ἱεροκῆρυξ εἶχε λάβει ὡς θέμα τῆς ὁμιλίας του τὸ ἑξῆς τῆς ἁγίας Γραφῆς ῥητόν: Ὁ ψεύστης ἔσται καταδεδικασμένος νὰ καίηται αἰωνίως εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

Δὲν ἐφείδετο ἐν τῷ λόγῳ του οὔτε πλουσίων οὔτε πτωχῶν, ἄνευ δὲ διακρίσεως ἡλικίας ἢ φύλου, καὶ ὡς ἄλλος Ἰωάννης Κνὸξ, ἔλεγεν εἰς τοὺς ἀκροατάς του, ὅτι ὅλοι ἦσαν ψεῦσται, ὅτι ἐψεύδοντο καθ' ἑαυτοὺς, πρὸς τοὺς φίλους των, πρὸς πάντας καθόλου· ὅτι ἐψεύδοντο ἐν τοῖς δωματίοις των, ἐν ταῖς αἰθούσαις των, καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ ἐνδιαίτημα τοῦ Θεοῦ. Τὸ ἐμπόριόν των καὶ αἱ ὑποθέσεις των, ἐξηκολούθησε λέγων, ἐστηρίζοντο ἐπὶ τοῦ ψεύδους, αὐτοὶ δὲ ἐκαυχῶντο διὰ τοῦτο· ὅτι καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ βρέφη, πρὶν ἢ δυνηθῶσι νὰ ὁμιλῶσιν, ἐψεύδοντο διὰ σχημάτων. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐπήρχετο εὔγλωττος ἐπίλογος, ἐν ᾧ μετὰ δακρύων παρεκάλει τοὺς ἀκροατάς του νὰ βελτιώσωσι τὰς ἕξεις των καὶ νὰ ἀποφασίσωσι νὰ μὴ λέγωσιν εἰ μὴ τὴν ἀλήθειαν, ἔστω καὶ ἐπὶ μίαν μόνην ἑβδομάδα, καὶ ἐπὶ μίαν μόνην ἡμέραν.

Ὅτε ἐξήλθομεν τοῦ ναοῦ, ἡ ἑξῆς συνδιάλεξις ἐγένετο μεταξὺ τῶν δύο φίλων μου.

— Οὔφ, ἐβαρύνθην, εἶπεν ὁ ἕτερος αὐτῶν, ὀνομαζόμενος Μορρίς· ἄλλως τε δὲ, δὲν εἶχον καὶ ἀνάγκην τῆς διδαχῆς του διὰ νὰ μὴ ψεύδωμαι.

— Νομίζεις; ἀπεκρίθη ὁ ἄλλος, Κάρολος Δαίβυ καλούμενος.

— Βεβαίως. . . . ἔχεις τυχὸν τὸ θάρρος νὰ ἀμφιβάλλῃς;

— Ὁ Θεὸς νὰ φυλάξῃ! Καὶ ὅμως ἰδοὺ, ἐξηκολούθησεν ὁ Κάρολος μειδιῶν, ὅτι καὶ τὴν στιγμὴν ταύτην δὲν λέγω ἀκριβῶς ὅ,τι διανοοῦμαι. . . . διότι ὅ,τι διανοοῦμαι δὲν εἶναι καὶ εὐχάριστον νὰ λέγηται.

— Δαίβυ, δὲν πιστεύω νὰ ἀμφιβάλλῃς περὶ τῆς φιλαληθείας μου! ἀπὸ κανένα δὲν ἤθελα ἀνεχθῆ τὸ τοιοῦτον.

— Ἢ δὲν λέγω ὅ,τι ἀκριβῶς διανοοῦμαι, ἐξηκολούθησεν ὁ Δαίβυ, μὴ προσέχων εἰς τὰς διαμαρτυρήσεις τοῦ φίλου του, διότι ἴσως τοῦτο θὰ ἦτο ἐπικίνδυνον.

— Πῶς εἴπες; ἐξηγήθητι παρακαλῶ σαφέστερον, ἀπεκρίθη ὁ Μορρίς· ὑπάρχει κάτι τι εἰς τοὺς λόγους σου νομίζω προσβλητικόν.

— Θὰ εἶχες ἄδικον, φίλτατέ μοι Μορρὶς, ἂν ἐνόμιζες τοιοῦτόν τι, ὑπέλαβεν ὁ Κάρολος· ἠθέλησα μόνον νὰ εἰπῶ, ὅτι ἐὰν ἔλεγες πάντοτε τὴν ἀλήθειαν, θὰ ἦσο θαῦμα ἠθικῆς, ἢ μᾶλλον ἔκτρωμα ἀνηθικότητος.

— Οὐδέποτε ἐψεύσθην εἰς τὴν ζωήν μου· τοὐλάχιστον δὲν ἐνθυμοῦμαι νὰ ἔπραξα τοῦτο, ἀφότου ὑπάρχω ἐν τῷ κόσμῳ, ἐπέμενεν ὁ Μορρὶς μετὰ σοβαροῦ ὕφους. Τὸ ψεῦδος, ἐξηκολούθησεν ὁλονὲν ἐξαπτόμενος, εἶναι ὅ,τι ποταπότερον, ὅ,τι ἀγενέστερον, ὅ,τι . . . .

— Τὸ ψεῦδος εἶναι ὅπως τὸ χαρακτηρίζεις, εἶμαι σύμφωνος· πλὴν εἶναι ἀναγκαῖον κακὸν, εἶπεν ὁ Κάρολος Δαίβυ.

— Ἀπ' ἐναντίας, ἡ ἀλήθεια εἶναι ἀναγκαιοτάτη. Οὐδὲν ὡραιότερον, εὐγενέστερον καὶ ὑψηλότερον αὐτῆς.

— Εἶμαι τῆς γνώμης σου, ἀπεκρίθη ὁ Δαίβυ. Καὶ ὅμως, ἂν καὶ ἡ ἀλήθεια ἦναί τι ἀληθῶς ὡραῖον καὶ εὐγενὲς, ἐν τούτοις σὲ διαβεβαιῶ, ὅτι ἐὰν ἐπεκράτει καθ' ὁλοκληρίαν ἐπὶ μίαν μόνην ἡμέραν ἐν Λονδίνῳ, τοιαύτη βαβυλωνία θὰ ἐπήρχετο, οἵαν οὐδεὶς οὐδέποτε εἶδεν.

— Φίλτατέ μοι Δαίβυ σὲ οἰκτείρω.

— Ἔστω· καὶ ὅμως μόνη καὶ ἀκραιφνὴς ἡ ἀλήθεια, θὰ ἦτο ἱκανὴ νὰ ἀναστατώσῃ τὴν γῆν ὅλην· σοὶ ἐπαναλαμβάνω δὲ ὅτι ἡ καταστροφὴ τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἡ δήωσις τῆς Ῥώμης, καὶ ἡ ἐποχὴ τῆς τρομοκρατίας, θὰ ἦσαν ἀθύρματα παιδικὰ, παραβαλλόμενα πρὸς τὰ δεινὰ, ἅτινα ἤθελε προξενήσει ἡ ἀλήθεια, ἐὰν ἐπεκράτει εἰκοσιτέσσαρας μόνον ὥρας· Θὰ ἐπήρχετο ἀταξία καὶ σύγχυσις παγκόσμιος, ἐξ ἧς ἠθέλομεν ἐμπέσει εἰς τὸ χάος.

— Δαίβυ! οὐδέποτε θὰ παραδεχθῶ ὅτι ὁ κόσμος εἶναι τόσον κακός! . . . . ὄχι, οὐδέποτε, ἀνεφώνησεν ὁ Μορρίς.

— Ἐν τοσούτῳ ἡ ἁγία Γραφὴ διαβεβαιοῖ ὅτι, ὅταν ἡ ἀλήθεια διαλάμψῃ ἐν τῷ κόσμῳ, τότε θὰ πλησιάζῃ ἡ ἡμέρα τῆς κρίσεως, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ γῆ δὲν θέλει εἶσθαι πλέον κατοικήσιμος.

— Ἀδιάφορον, Κάρολε· ὑποστηρίζεις ἰδέαν, τὴν ὁποίαν δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ.

— Πολὺ καλὰ, φίλτατέ μοι Μορρίς· τότε ὅμως διατί δὲν κάμνεις τὴν δοκιμὴν σὺ ὁ ἴδιος, χωρὶς μάλιστα νὰ ἐξέλθῃς τοῦ κύκλου τῶν ὑποθέσεών σου; Ὑποσχέθητι νὰ μὴν εἰπῇς εἰμὴ τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον ἑβδομάδα, ἔστω καὶ ἐπὶ μίαν μόνην ἡμέραν, καὶ θὰ ἴδῃς τί θὰ σοὶ συμβῇ.

— Καὶ τί θὰ μοὶ συμβῇ;

— Δύναμαι νὰ σοὶ τὸ προείπω, χωρὶς νὰ ἦμαι προφήτης. Ἐὰν λοιπὸν σὺ, ὁ Γεώργιος Μορρὶς, ἀνεψιὸς καὶ κληρονόμος τοῦ Ἰωάννου Μορρὶς, ἄλλοτε ἔμπορος, σήμερον δὲ μνηστὴρ τῆς Λουΐζας Βράουν, τῆς ὡραιοτέρας νέας τῆς μικρᾶς

Βρεττανίας καὶ ὑπάλληλος ἐν τῷ καταστήματι τῶν Κ^νν Βλάγκ, Νουὰρ καὶ Σ^νν ἐὰν τολμήσῃς νὰ εἰπῇς γυμνὴν τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ μίαν μόνην ἡμέραν, θὰ ἀποδιωχθῇς ὑπὸ τῶν προϊσταμένων σου, θὰ ἀποπεμφθῇς ὑπὸ τῆς μνηστῆς σου καὶ θὰ ἀποκληρωθῇς ὑπὸ τοῦ θείου σου. Ἐὰν δὲ θελήσῃς νὰ παρατείνῃς καὶ ἐπὶ πλέον τὴν δοκιμὴν, θὰ θεωρηθῇς ὡς παράφρων, πολὺ ἐπικίνδυνος ἐὰν μείνῃς ἐλεύθερος, καὶ θὰ κλεισθῇς ἐν φρενοκομείῳ.

— Φρονεῖς λοιπὸν, Δαίβυ, ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ θείου μου, τὴν εὐμένειαν τῆς μνηστῆς μου καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην, διὰ τῆς ὁποίας μὲ τιμῶσιν οἱ προϊστάμενοί μου, ὀφείλω εἰς μόνην τὴν δολιότητα, καὶ διϊσχυρίζεσαι ὅτι ἤθελον ἀπολέσει ὅλα αὐτὰ τὰ πλεονεκτήματα ἅτινα σοὶ ἀπηρίθμησα, ἐὰν ἤμην εἰλικρινὴς ἐπὶ μίαν μόνην ἑβδομάδα;

— Μάλιστα, ἀκριβῶς τοῦτο φρονῶ, ἀπήντησεν ὁ ἐρωτηθείς.

— Τότε ἐπεθύμουν, Δαίβυ, νὰ σοὶ δώσω ἓν καλὸν μάθημα.

— Δός μοι το· καὶ διὰ νὰ γείνῃ μάλιστα ἡ δοκιμὴ ἐπισημότερον, ἰδοὺ ἀναλαμβάνω τὴν ὑποχρέωσιν, ἂν καὶ δὲν ἦμαι πλούσιος, ἐὰν μοὶ δώσῃς τὸν λόγον τῆς τιμῆς σου ὅτι θὰ εἰπῇς τὴν ἀλήθειαν, ὅλην τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα, καὶ κρατήσῃς τὸν λόγον σου αὐτὸν ἐπὶ μίαν ὅλην ἡμέραν, χωρὶς νὰ χάσῃς τὰ πλεονεκτήματα περὶ τῶν ὁποίων σοὶ ἐλάλουν πρὸ ὀλίγου. . . ., ἢ ἂν θέλῃς, ἐὰν ἐντὸς μιᾶς ἑβδομάδος δὲν σὲ κλείσωσιν ἐν φρενοκομείῳ τινὶ, ἀναλαμβάνω, λέγω, τὴν ὑποχρέωσιν νὰ σοὶ πληρώσω, μετὰ παρέλευσιν τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου, πεντακοσίας λίρας, ὡς ἀποζημίωσιν δι' ὅλα ὅσα ἤθελες ὑποφέρει.

— Δὲν ἔχω ἀνάγκην τῶν πεντακοσίων σου λιρῶν, ἀπεκρίθη ὁ Μορρίς.

— Ἢ, ἐὰν τοὐναντίον κερδίσω ἐγὼ τὸ στοίχημα, νὰ μοὶ δίδῃς ἐμπορεύματα τῆς αὐτῆς ἀξίας.

— Δὲν πρόκειται οὔτε περὶ ἐμπορευμάτων.

— Ἀφοῦ δὲν θέλῃς οὔτε νὰ δεχθῇς οὔτε νὰ δώσῃς, σοὶ προτείνω ἄλλο τι. Εἰς ἀνταλλαγὴν τοῦ λόγου σου, σοὶ ὑπόσχομαι νὰ μὴ ῥίψω τοῦ λοιποῦ οὐδὲ ἓν βλέμμα ἐπὶ τῆς ὡραίας σου Λουΐζας, μ' ὅλην τὴν εὐχαρίστησιν ἣν αἰσθάνομαι νὰ τὴν βλέπω, ὅταν διέρχωμαι πρὸ τοῦ ἐμπορικοῦ καταστήματος τῆς μητρός της.

— Τοῦτο τὸ δέχομαι! ἀνεφώνησεν ὁ Μορρὶς, τείνων τὴν χεῖρα πρὸς τὸν φίλον του.

— Λοιπὸν ἡ συμφωνία μας εἶναι τελειωμένη;

— Ναὶ, πλὴν μὲ τὴν ἑξῆς παρατήρησιν· ὀμνύων νὰ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ μίαν ἡμέραν ἢ μίαν ἑβδομάδα, δὲν ἐννοῶ βέβαια ὅτι εἶμαι ὑπόχρεως νὰ λέγω εἰς ἕκαστον τὰ ἐλαττώματά του, ἢ τὰς γελοιότητάς του, χωρὶς νὰ προκληθῶ.

— Βεβαίως ὄχι, ἀπεκρίθη ὁ Δαίβυ· ὀφείλεις μόνον νὰ ἀποκρίνεσαι εἰλικρινῶς εἰς πάσας τὰς ἐρωτήσεις ἢ εἰς πάσας τὰς παρατηρήσεις, ὅσαι θέλουν σοὶ γίνει εἴτε ὑπὸ τῶν προϊσταμένων σου, εἴτε ὑπὸ τῶν πελατῶν σου, εἴτε ὑπὸ τῶν προσώπων μετὰ τῶν ὁποίων συνήθως συναναστρέφεσαι.

— Πολὺ καλά. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἀπαιτῶ νὰ μὴν εἰδοποιήσῃς τοὺς γνωρίμους μου, ὅπως μοὶ ἀποτείνωσιν ἐπίτηδες ἐρωτήσεις εἰς τὰς ὁποίας νὰ ἦμαι ὑπόχρεως νὰ δώσω ἀπαντήσεις δυσαρέστους.

— Ὄχι, σοὶ δίδω τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου, ἀπεκρίθη ὁ Κάρολος. Ὅλη ἡ ὑπόθεσις θὰ διεξαχθῇ ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ, καὶ δὲν θὰ ὁμιλήσωμεν εἰς οὐδένα περὶ αὐτῆς, πρὶν ἢ λήξῃ ἡ ἑβδομάς, ἥτις θὰ προσδιορισθῇ διὰ τὴν δοκιμασίαν. Ἀλλὰ καὶ σὺ ἀφ' ἑτέρου, δὲν δύνασαι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ ἀρνηθῇς ν' ἀπαντήσῃς, ἐπὶ τῇ προφάσει, ὅτι ἔχεις στοίχημα ν' ἀπαντᾷς ὅλην τὴν ἀλήθειαν.

— Ἀναμφιβόλως.

— Λοιπὸν ἀπεφασίσαμεν ὁριστικῶς; ἠρώτησεν ὁ Κάρολος.

— Ὁριστικώτατα. Πότε θὰ ἀρχίσωμεν;

— Κατὰ ποίαν ὥραν ἐξυπνᾷς συνήθως;

— Εἰς τὰς ἑπτά.

— Ἀπὸ τῆς αὔριον, ἕκτης Μαρτίου, ἡμέρας Παρασκευῆς, ὀφείλεις νὰ λέγῃς μόνην τὴν ἀλήθειαν· τὴν δὲ προσεχῆ Παρασκευὴν, δεκάτην τρίτην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, σὲ διαβεβαιῶ ὅτι θὰ εὑρίσκεσαι ἐν φρενοκομείῳ.

Ὁ Μορρὶς ἐμειδίασεν ἐκ δυσπιστίας· ἐπειδὴ δὲ εἴχομεν φθάσει ἤδη πρὸ τῆς οἰκίας ἐν ᾗ εἶχον καταλύσει, ἀποχαιρέτησα τοὺς φίλους μου καὶ μετ' ὀλίγον κατακλιθεὶς, ἀπεκοιμήθην ἀναλογιζόμενος τὴν δοκιμασίαν ἣν ὁ Μορρὶς ἔμελλε νὰ ὑποστῇ, καὶ ἀπόφασιν ἔχων νὰ παρακολουθήσω μετὰ προσοχῆς ὅλας αὐτῆς τὰς περιπετείας.

Ὁ Γεώργιος Μορρὶς κατῴκει κατὰ τὴν συνοικίαν τῆς Μικρᾶς Βρεττανίας, παρά τινι θείῳ καὶ θείᾳ του. Ἐκ τούτων οὐδέτερος εἶχεν ἔλθει ποτὲ εἰς γάμον, ἀμφότεροι δὲ ἀπετέλουν τὸν ἐντελέστερον τύπον τῶν ἀνθρώπων τῆς τάξεώς των· εὐτραφεῖς καὶ στρογγύλοι, ἦσαν ἀγαθοὶ τὴν καρδίαν, ὅταν οὐδὲν τοῖς ἠναντιοῦτο . . . ἠγάπων τὸν ἀνεψιόν των, ὅταν προσεφέρετο περιποιητικῶς πρὸς αὐτοὺς, ἀκόμη δὲ καὶ ὅταν παρημέλει τὸ καθῆκον τοῦτο.

Ὅτε ὁ Γεώργιος εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ἐπανερχόμενος ὡς εἴρηται ἐκ τοῦ ναοῦ, ὅλοι οἱ ἐν αὐτῇ εἶχον κατακλιθῆ· ὅθεν διηυθύνθη εἰς τὸ δωμάτιόν του, καὶ κατεκλίθη καὶ αὐτὸς μηδόλως ἀνελογιζόμενος τὰς ἐνοχλήσεις, αἵτινες κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸν ἀνέμενον τὴν ἐπαύριον.

Τὴν ἑπομένην πρωΐαν ἠγέρθη κατὰ τὴν συ-

νήθη ὥραν, καὶ ἐνδυθεὶς κατῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ γεύματος. Λυτόθι εὗρε τὴν Θείαν του προετοιμάζουσαν τὸ πρόγευμα, καὶ τὸν Θεῖόν του ἀναγινώσκοντα τὴν ἐφημερίδα του.

— Καλὴν ἡμέραν, Θεία μου. . . , καλὴν ἡμέραν, Θεῖέ μου. . . Πῶς εἴσθε σήμερον; ἠρώτησεν εἰσερχόμενος.

— Ἀ! καλὴν ἡμέραν, Γεώργιε· πολὺ καλά· καὶ σύ;

Ὁ Γεώργιος ἦν ἕτοιμος ν' ἀπαντήσῃ: Πολὺ καλά, σᾶς εὐχαριστῶ· ἐπειδὴ ὅμως πράγματι ἦτον ὀλίγον ἀδιάθετος, ἐνθυμηθεὶς ὅτι ὡρκίσθη νὰ ἀποφεύγῃ πᾶν ψεῦδος, ἔστω καὶ ἐκ τῶν κατὰ συνήθειαν ἐπιτρεπομένων, ἀπήντησεν εἰλικρινῶς: Δὲν εἶμαι τόσον καλά, ἔχω πονοκέφαλον.

— Πῶς; ἔχεις πονοκέφαλον! Ὁ Θεὸς νὰ μὲ συγχωρήσῃ, ἀλλ' οἱ νέοι τῆς σήμερον εἶναι ἀξιολύπητοι, ἀπεκρίθη ὁ Θεῖος. Ἐγὼ παιδί μου εἰς τὴν ἡλικίαν σοῦ δὲν κατελάμβανα ὅτι εἶχον κεφαλὴν εἰμὴ ὅταν τὴν ἐκτένιζα· καὶ τόρα ἀκόμη, κύτταξέ με καλά, τί ὄψιν ἔχω!

— Λαμπράν! αὕτη ἦτον ἡ λέξις, ἥτις ἦλθεν ἐπὶ τὰ χείλη τοῦ Γεωργίου· ἐνθυμηθεὶς ὅμως καὶ πάλιν τὸν ὅρκον του, ἀπεκρίθη εἰλικρινῶς: Ὄχι τόσον καλήν.

— Πῶς! ἀνεφώνησεν ὁ Θεῖος Μορρίς ἔκπληκτος.

— Λέγω, Θεῖέ μου, ὅτι δὲν εὑρίσκω τὴν ὄψιν σας διόλου καλήν.

— Τί θέλεις νὰ εἰπῇς μὲ τοῦτο; . . δὲν ἔχω καλὴν ὄψιν. . . διατί;

— Διότι εἴσθε πολὺ εὐτραφής. . . ἔχετε τὸν λαιμὸν πολὺ κοντὸν. . . τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου πολὺ ἐρυθρὸν καὶ . . .

— Καὶ ἐπαπειλοῦμαι ὑπὸ ἀποπληξίας, δὲν ἐννοεῖς τοῦτο;

— Μάλιστα, Θεῖέ μου.

— Μὰ τὸν Θεόν! ἀνεφώνησεν ὁ γέρων, πνιγόμενος ἀπὸ θυμὸν καὶ ἀγανάκτησιν.

— Ὤ! Γεώργιε, λέγει ἡ Θεία μεθ' ὕφους ἐκπεπληγμένου, πῶς δύνασαι νὰ λέγῃς τοιαῦτα πράγματα;

— Μοὶ ἀπηύθυνεν ἐρωτήσεις, καὶ ἀπεκρίθην τὴν ἀλήθειαν, ἀπήντησεν ὁ νέος.

— Ἐννοεῖται· ἐπεθύμει νὰ ἤμην ἤδη νεκρός, ἐφώνησεν ὁ γέρων Μορρίς.

— Ὄχι, Θεῖέ μου, ἀπήντησεν ὁ Γεώργιος, τοὐναντίον θὰ ἐθλιβόμην πολὺ ἐπὶ τῷ θανάτῳ σας, ἀλλὰ θὰ ἐθλιβόμην μὲ φρόνησιν καὶ μετριότητα.

— Θὰ ἐλυπεῖτο μὲ φρόνησιν καὶ μετριότητα! ἐπανέλαβεν ὁ Θεῖος· βεβαίως δὲ τὴν αὐτὴν μετρίαν καὶ φρόνιμον εὐχαρίστησιν θὰ ἠσθάνεσο λαμβάνων καὶ τὴν κληρονομίαν τὴν ὁποίαν περιμένεις μετὰ τὸν θάνατόν μου.

— Μάλιστα, Θεῖέ μου, ἐψιθύρισεν ὁ Γεώργιος.

— Μὴ χειρότερα! ἀνεφώνησεν ὁ γέρων, ἐγειρόμενος καὶ βαδίζων μεγάλοις βήμασιν ἐν τῷ δωματίῳ· προσθέτει ὕβριν ἐπὶ ὕβρεως μὲ ἀναίδειαν ἀπίστευτον.

Αἴφνης ἔστη πρὸ τοῦ ἀνεψιοῦ του καὶ ἀτενίζων αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτί, τρέμων δὲ ἐκ τοῦ θυμοῦ,

— Ἔλα κύριε! εἶπεν, ἀποκρίθητι καθαρά, τί σημαίνουν ὅλα αὐτά;

— Δὲν ἠθέλησα νὰ εἰπῶ εἰμὴ ἁπλῶς τὴν ἀλήθειαν, ἀπεκρίθη ὁ νέος.

— Ἀχάριστε! . . . καρδία μοχθηρά! ἐψιθύρισεν ὁ γέρων μὲ φωνὴν διακεκομμένην ἐκ τῆς παραφορᾶς.

— Μὰ, Γεώργιε, ὑπέλαβεν ἡ Θεία, ἥτις παρηκολούθει τὴν σκηνὴν ταύτην ἄφωνος ἐκ τῆς ἐκπλήξεως, διατί φέρεσαι οὕτω πρὸς ἡμᾶς; . . . Εἰς τί σοῦ ἐπτοήσαμεν;

— Εἰς τίποτε, Θεία μου· ἀλλὰ καὶ ἐγὼ οὐδὲν ἄλλο πράττω ἢ νὰ σᾶς λέγω τὴν ἀλήθειαν.

— Εἶμαι βεβαία ὅτι δὲν φρονεῖς αὐτὰ τὰ ὁποῖα λέγεις.

— Ὄχι, Θεία μου, τὰ φρονῶ.

— Ὄχι, σοὶ ἐπαναλέγω· ἠξεύρω καλῶς ὅτι θὰ ἦσο ἀπαρηγόρητος ἐὰν ἀπέθνησκον ἐγὼ ἢ ὁ Θεῖός σου.

— Ὄχι, Θεία μου.

— Ἀ! τέρας τῆς φύσεως! Λοιπὸν θέλεις νὰ μᾶς φονεύσῃς! ἀνεφώνησεν ἡ Θεία Μορρίς, πίπτουσα ἐπὶ μιᾶς ἕδρας καὶ ὀλολύζουσα.

— Οὐδόλως θέλω νὰ σᾶς φονεύσω, Θεία μου, ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος· ἔλεγα μόνον ὅτι δὲν θὰ ἤμην ἀπαρηγόρητος, ἐὰν σὺ ἢ ὁ Θεῖός μου ἀπεθνήσκετε. Δὲν εἶναι φυσικὸν νὰ ἀποθάνῃ ἐκ τῆς λύπης ἄνθρωπος νέος, μόνον διότι ὁ Θεὸς τῷ ἀφήρεσε τὸν Θεῖον ἢ τὴν Θείαν του.

— Ἄθλιε! πῶς δύνασαι νὰ ὁμιλῇς οὕτως! Οἱ ἀποτρόπαιοι λόγοι σου μὲ κάμνουν νὰ ῥιγῶ ὑπὸ φρίκης, ἐπρόσθεσεν ὀδυρομένη ἡ πτωχὴ γυνή.

— Ἄφησέ τον, Μαρία, μὴ τῷ ἀποτείνῃς πλέον οὐδὲ λέξιν, ἐφώνησεν ὁ γέρων, ῥιφθεὶς καὶ αὐτὸς ἐπί τινος ἕδρας καὶ ἀπομάσσων τὸν ἄφθονον ἱδρῶτα ἐκ τοῦ ὅλως ἐρυθροῦ προσώπου του. Εἶναι ἐχιδνα τὴν ὁποίαν εὑρέψαμεν εἰς τὸν κόλπον μας, ἐξηκολούθησεν, καὶ ἥτις θὰ μᾶς φονεύσῃ. Καὶ ἐν τούτοις, ἡ ἔχιδνα αὐτὴ εἶναι τὸ μονογενὲς τέκνον τοῦ ἀτυχοῦς ἀδελφοῦ μου Ἰακώβου. Μόνον δὲ διὰ τὴν πρὸς ἐκεῖνον ἀγάπην μου δύναμαι νὰ τὸν συγχωρήσω, ἐὰν στέργῃ ν' ἀποσύρῃ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐπρόφερεν.

— Ἀκούεις, Γεώργιε; ὑπέλαβεν ἡ Θεία, ἀποσύρουσα τὸ μανδύλιόν της καὶ προσβλέπουσα παρακλητικῶς τὸν ἀνεψιόν της. . . Εἰπὲ λοιπὸν ἀμέσως ὅτι ὅλα αὐτὰ ἦσαν ἁπλῆ ἀστειότης, καὶ ὅτι δὲν πιστεύεις τίποτε. Ἔλα, ἐμπρός!

— Ἀλλά, Θεία μου, ἐπανέλαβεν ὁ Γεώργιος χαμηλῇ τῇ φωνῇ, δὲν δύναμαι νὰ ἀποσύρω τοὺς λόγους μου, ἀφοῦ ἦναι ἡ πιστὴ ἔκφρασις τῶν διαλογισμῶν μου.

— Φύγε λοιπὸν ἐκ τῆς οἰκίας μου! Μὴ μένῃς οὐδὲ στιγμὴν ἐπὶ πλέον, καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν διαθήκην μου, θέλω τὴν ἐξαφανίσει αὐθωρεί. Μὴ περίμενε παρ' ἐμοῦ οὐδὲ ἓν σελίνιον· θὰ ἀφήσω εἰς τὴν ἀδελφήν μου ἓν ἐτήσιον εἰσόδημα, πάντα δὲ τὰ λοιπὰ θὰ τὰ ἀφήσω εἰς τὰ Νοσοκομεῖα! ἀνέκραξεν ὁ γέρων, μετὰ λύσσης ὁρμῶν πρὸς τὸν ἀνεψιόν του καὶ ἀπωθῶν αὐτὸν πρὸς τὴν θύραν.

— Σὲ παρακαλῶ, Ἰωάννη, εἶπε τότε ἡ Θεία, ἄφησέ τον νὰ προγευματίσῃ, πρὶν ἢ ἀναχωρήσῃ· εἶναι βλαβερὸν νὰ ἐξέλθῃ ἐν καιρῷ βροχῆς μὲ κενὸν τὸν στόμαχον.

— Νὰ προγευματίσῃ! δὲν θὰ φάγῃ οὔτε μίαν βοῦκα εἰς τὴν οἰκίαν μου, ἀκόμη καὶ ἂν ἐπρόκειτο ν' ἀποθάνῃ τῆς πείνης, ἀπεκρίθη ὁ Θεῖος πάντοτε μανιώδης.

Ὁ Γεώργιος ἠσθάνθη δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ἀκράτητος δὲ τὸν κατέλαβεν ἐπιθυμία νὰ ῥιφθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Θείας του ἢ εἰς τὸν τράχηλον τοῦ Θείου του, ὅπως ἔπραττε συνήθως ὡς παιδίον, ὅταν ἐκ τύχης τοὺς δυσηρέστει. Ἀλλ' εἶχεν ὑποσχεθῆ νὰ λέγῃ τὴν ἀλήθειαν. Ἔλαβεν ἑπομένως τὸν πτλόν του καὶ ἐξῆλθεν ἀπευθύνας τὸν συνήθη χαιρετισμὸν εἰς τὸν Θεῖον καὶ τὴν Θείαν του.

— Ἰδοὺ τὸ πρῶτον μάθημα, εἶπε καθ' ἑαυτὸν διευθυνόμενος εἰς τὸ ἐμπορικὸν κατάστημά του. Μία μόνη ὥρα παρῆλθεν, ἀφ' ἧς ἤρχισα νὰ λέγω τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἰδοὺ ἐδιώχθην καὶ ἔγινα ἀπόκληρος! . . . Ἀ! συγγνώμην, Κυρία . . δεσποσύνη Ῥοβινσών!

Τοσοῦτον ἦν ἀφῃρημένος ἐκ τῆς ταραχῆς του, ὥστε προσέκρουσε πρὸς παχύσωμόν τινα γυναῖκα, ἥτις ὁμοιάζουσα φρεγάταν ἀναπεπταμένα ἔχουσαν τὰ ἱστία, κατεῖχε διὰ τοῦ φορέματός της ὅλον τὸ πεζοδρόμιον.

— Ἀ! χά, χά! Ποῦ ἔχετε τὸν νοῦν σας, Κύριε Μορρίς; ἠρώτησε γελῶσα ἡ δεσποσύνη Ῥοβινσών.

— Εἰς τὸν Θεῖόν μου καὶ τὴν Θείαν μου, ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος, ῥίπτων μηχανικῶς τὰ βλέμματά του ἐπὶ τῆς ἀλλοκότου ἐνδυμασίας ἐκείνης, ἥτις τῷ ἀπηύθυνε τὸν λόγον.

— Εἰς τὴν Θείαν σας καὶ τὸν Θεῖόν σας! πόσον φιλόστοργος ἀνεψιὸς εἶσθε! Ἀλλὰ τί παρατηρεῖτε λοιπὸν τοιουτοτρόπως; τὸ καπέλλον μου;

— Ναί, εἶπεν ὁ Γεώργιος.

— Εἶναι ἐντελῶς νέον· σᾶς παρακαλῶ μάλιστα νὰ μοὶ εἰπῆτε εἰλικρινῶς πῶς τὸ εὑρίσκετε.

— Εἶναι ὡραιότατον αὐτὸ καθ' ἑαυτό, ἀλλὰ μοὶ φαίνεται ὅτι σᾶς ἔρχεται ἄσχημα.

— Διατί, Κύριε, σᾶς παρακαλῶ;

— Διότι δὲν κατεσκευάσθη δι' ὑμᾶς.

— Καὶ διατί; ἤθελα πολὺ νὰ μάθω· ἠξεύρω ὅτι ἔχετε πολλὴν φιλοκαλίαν, ἀποκρίθητέ μοι εἰλικρινῶς.

— Πολὺ καλά· σᾶς λέγω λοιπὸν εἰλικρινῶς, δεσποσύνη Ῥοβινσών, ὅτι τὸ εὑρίσκω ὑπὲρ τὸ δέον κομψὸν διὰ γυναῖκα ὡς ὑμεῖς, πολὺ νεανικὸν διὰ τὴν ἡλικίαν σας καὶ πολὺ πολυτελὲς διὰ μίαν θαλαμηπόλον.

— Καὶ ποῖος σᾶς εἶπε τὴν ἡλικίαν μου, Κύριε; ἀνέκραξεν ἡ δεσποσύνη Ῥοβινσών, μόλις δυναμένη νὰ κρατήσῃ τὴν ἀγανάκτησίν της.

— Τὴν μαντεύω ἐκ τοῦ προσώπου σας, ἐκ τῆς κόμης σας, καὶ ἐκ τῆς ἀτονίας τῶν ὀφθαλμῶν σας· τὰ τρία ταῦτα σημεῖα, λαμβανόμενα ὁμοῦ, εἶναι γνωρίσματα ἀλάνθαστα.

— Κύριε Μορρίς, βλέπω ὅτι ἔχετε τὴν πρόθεσιν νὰ μὲ προσβάλητε.

— Δὲν θέλω νὰ σᾶς προσβάλω, δεσποσύνη, ἀλλὰ ζητεῖτε τὴν γνώμην μου καὶ σᾶς τὴν ἐκφράζω εἰλικρινῶς.

— Λοιπόν, κατὰ τὴν γνώμην σας, εἶμαι γυνὴ χονδροειδὴς, ἡλικιωμένη καὶ γελοίως ἐνδεδυμένη.

— Μάλιστα, τοιοῦτόν τι φρονῶ.

— Εἶσθε ἄνθρωπος κακοαναθρεμμένος, ἀνόητος καὶ ἀγροῖκος, ἀνέκραξεν ἡ δεσποσύνη Ῥοβινσών, ῥίπτουσα ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα περιφρονήσεως καὶ ἀπομακρυνομένη δρομαίως.

— Ἰδού, ἐσκέφθη ὁ Γεώργιος ἐξακολουθῶν τὸν δρόμον του. Ἀπέκτησα καὶ ἕνα ἀκόμη ἐχθρόν, ἀποκρινόμενος εἰλικρινῶς εἰς τὰς ἐρωτήσεις του. Καὶ ποῖον ἐχθρόν! τὴν θαλαμηπόλον τῆς Κυρίας Δίλλ, τὴν ὁποίαν δὲν ἐπεθύμουν νὰ ψυχράνω ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ. . . Ἀλλ' ὄχι! εὐτυχῶς δὲν εἶπον τοῦτο μεγαλοφώνως, διότι καὶ αὐτὸ θὰ ἦτο ψευδές, ἀφοῦ πράγματι θὰ συγκατετιθέμην νὰ ἀπαρέσω καὶ πρὸς αὐτήν, χάριν τινὸς συμφέροντος. Ἀλλὰ τί εἶναι ἡ συνήθεια τοῦ ψεύδεσθαι; ὅταν δὲν ψευδώμεθα πρὸς τοὺς ἄλλους, ψευδόμεθα ἀπέναντι ἡμῶν αὐτῶν, καὶ μάλιστα ἄνευ ἀνάγκης. Ὁ διάβολος νὰ πάρῃ τὴν ἀλήθειαν! Πολὺ φοβοῦμαι ὅτι αὐτὴ ἡ ἱστορία θὰ ἐπισύρῃ ἐπ' ἐμὲ ἔτι περισσοτέρας ἐνοχλήσεις ἀφ' ὅσας μέχρι τοῦδε εἶχον. Ἐὰν τοὐλάχιστον δὲν μοὶ ἀπηύθυνεν οὐδεὶς ἐρωτήσεις κατὰ τὸ διάστημα αὐτῆς τῆς ἑβδομάδος!

Ὑπὸ τοιαύτας σκέψεις ἔφθασεν ὁ Γεώργιος πρὸ τῆς θύρας τοῦ καταστήματος τῶν Κ.ον Βλάγκ, Νουάρ καὶ Σ.ις, ἐμπόρων νεωτερισμῶν.

Ταυτοχρόνως ὅμως καὶ ἡ δεσποσύνη Ῥοβινσὼν δὲν ἔμενεν ἀργή, ἀλλὰ σταματοῦσα πάντα γνωστὸν αὐτῇ, ὃν ἀπήντα κατὰ τὴν συνοικίαν τῆς Μικρᾶς Βρεττανίας, τῷ ἔλεγεν·

— Ἠδύνασθε ποτὲ νὰ πιστεύσητε, ὅτι ὁ κύριος Μορρὶς ἤθελε φερθῇ μὲ παρομοίαν ἀναίδειαν! φαντασθῆτε ὅτι ἐν ᾧ μετέβαινον εἰς τὸ κατάστημα τοῦ κυρίου Βλάγκ διὰ παραγγελίαν τινὰ τῆς Κυρίας Ἀλλ, ἀπήντησα αὐτὸν καθ' ὁδὸν καὶ μὲ προσέβαλε.

— Πῶς εἶναι δυνατὸν, δεσποσύνη Ῥοβινσών; εἶπεν ἡ Λουΐζα Βράουν, μία ἐκ τῶν πρώτων

εἰς ἃς ἀπεστάθη. Φαίνεται νέος τόσον σεμνός.

— Σεμνὸς ἢ ὄχι, ἀδιάφορον. Τοῦτο μόνον ἠξεύρω, ὅτι μὲ ἐξύβρισε χυδαιότατα, καὶ εἶμαι πεπεισμένη, ὅτι ἦτον μεθυσμένος.

— Νέος τόσον ταπεινός! . . . πῶς δύνασαι νὰ πιστεύῃς τὸ τοιοῦτον; καὶ ἔπειτα, ἦτο τόσον ἐνωρίς.

— Τότε βεβαίως εἶναι τρελλός, ἀπεκρίθη ἡ Θαλαμηπόλος, ἔξαλλος ἀκόμη ἀπὸ θυμόν.

— Μὰ πῶς σὲ ἐξύβρισε; τί σοὶ εἶπε . . . . τί ἔκαμε;

— Σᾶς ἀφίνω νὰ τὸ ἐννοήσητε, ἀπεκρίθη ἡ δεσποσύνη Ῥοβινσὼν, ἀπομακρυνομένη καὶ μὴ ἔχουσα ποσῶς διάθεσιν νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς δυσαρέστους φιλοφροσύνας τὰς ὁποίας εἶχεν ἀκούσει.

Ἡ Λουΐζα Βρόουν ἔμεινεν ἔκπληκτος ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι νέος τόσον εὔμορφος ὅπως ὁ Μορρίς, εἶχε τόσην ὀλίγην φιλοκαλίαν ὥστε νὰ ἀπευθύνῃ περιποιήσεις πρὸς γυναῖκα, οἵα ἡ κυρία Ῥοβινσὼν.

Ἡ αὐτὴ συνδιάλεξις ἐπανελήφθη, ἴσως καὶ μετὰ ποικιλίας τινὸς, δεκάκις ἢ δωδεκάκις, οὕτως ὥστε ἐν διαστήματι βραχυτέρῳ τῶν δύο ὡρῶν ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς συνοικίας τῆς Μικρᾶς Βρεττανίας ἦσαν πεπεισμένοι, ὅτι δυστύχημά τι συνέβη εἰς τὸν ἀτυχῆ Γεώργιον Μορρίς.

Ἐν τούτοις οὗτος εἰσῆλθεν εἰς τὸ κατάστημα ὅπου εἰργάζετο.

— Κύριε Μορρίς, λέγει πρὸς αὐτὸν εἷς τῶν προϊσταμένων του προχωρῶν πρὸς αὐτὸν, ἦλθες ἀργά, ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο σοὶ συμβαίνει σπανίως, δὲν βλάπτει. Ἰδοὺ λάβε, ἐξηκολούθησεν, ἐκεῖνα τὰ μεταξωτὰ καὶ διευθέτησον αὐτὰ εἰς δέματα. Πρέπει νὰ σταλῶσιν εἰς τὴν δεσποσύνην Αἰλλ τὸ ἑσπέρας, ὥστε νὰ δυνηθῇ νὰ ἐκλέξῃ· πλὴν θὰ μὲ ὑποχρεώσῃς ἐὰν θελήσῃς νὰ τὰ φέρῃς πρὸς αὐτὴν σὺ ὁ ἴδιος. Ἠξεύρω ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἰδική σου ὑπηρεσία, ἀλλ' ἀρ' ἑτέρου δὲν δύναμαι νὰ ἐμπιστευθῶ ἐμπορεύματα τόσης ἀξίας εἰς τὸ παιδὶ τοῦ καταστήματος, τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγων μόνον ἡμερῶν γνωρίζομεν. Προσέτι, ἡ Κυρία Αἰλλ εἶναι ἐκ τῶν καλλιτέρων μας πελατῶν, καὶ τοῦτο θὰ ἦναι περιποίησις ἥτις θὰ τὴν εὐχαριστήσῃ. Ἡ Θαλαμηπόλος τῆς ἦλθεν ἐκ μέρους της καὶ μᾶς ἔφερε τὰς παραγγελίας της· ἐὰν λοιπὸν ὑπάγῃς ὁ ἴδιος θὰ μὲ ὑποχρεώσῃς πολύ.

— Θὰ ὑπάγω εὐχαρίστως, Κύριε, ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος, εὐτυχὴς ὅτι ἠδυνήθη νὰ δώσῃ ἀπάντησιν εὐάρεστον καὶ ἐνταῦτῳ εἰλικρινῆ.

Εἶχε καταντήσει ὁ πτωχὸς νέος νὰ μὴ τολμᾷ νὰ προφέρῃ λέξιν, χωρὶς νὰ φοβῆται ὅτι θὰ εἰπῇ προσβλητικόν τι ἢ ὅτι θὰ ἀποκτήσῃ νέον τινὰ ἐχθρόν.

— Ἐκτὸς τούτου, ἐπανέλαβε ὁ κύριος Βλάγκ, ἡ δεσποσύνη Αἰλλ δὲν θὰ δυσαρεστηθῇ νὰ σὲ ἰδῇ εἰς τὴν ἐξοχήν της. Παρετήρησα, ὅταν ἔρχεται ἐδῶ, ἀπευθύνεται πάντοτε πρὸς σὲ, καὶ ἂν τις ἐξ ἡμῶν προθυμοποιῆται νὰ τὴν ὑπηρετήσῃ, ψιθυρίζει ὀλίγας λέξεις καὶ ἀπέρχεται πάντοτε λέγουσα ὅτι θὰ ἐπανέλθῃ. Ἔ! παιδί μου, ἀληθῶς εἶναι ὡραῖον πρᾶγμα νὰ ἦναί τις εἰκοσιπενταετὴς καὶ νὰ ἔχῃ ὡραίαν κόμην καὶ λεπτὸν μύστακα! προσέθηκεν ὁ κύριος Βλάγκ τεινάζων καὶ φέρων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ κρανίου του.

Ἐρύθημα ἐχρωμάτισε τὰς παρειὰς τοῦ Γεωργίου Μορρὶς, ὅστις ἀπεκρίθη βεβιασμένως: Τῷόντι, Κύριε.

Εἰς τὴν ἀπάντησιν ταύτην ὁ προϊστάμενός του τὸν ἐθεώρησε μετ' ἐκπλήξεως.

— Κύτταξε τὸν μικρὸν κενόδοξον! εἶπε καθ' ἑαυτόν· εἶναι λοιπὸν τόσον ράθυμος! ἀλλ' ὄχι... εἶναι ἀδύνατον· τὸν ἔκαμα νὰ ἐρυθριάσῃ, διότι ἁπλῶς τῷ εἶπον ὅτι ἀρέσκει εἰς πλουσίαν καὶ ὡραίαν κυρίαν. Βεβαίως ἠπατήθην.

Ἔπειτα ὑψῶν τὴν φωνὴν, προσέθηκεν·

— Ἔχω νὰ σοὶ εἰπῶ τι, Μορρίς· εἶναι μυστικόν... ἀκολούθησόν με.

Ὁ νέος ἠκολούθησε τὸν κύριόν του εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ καταστήματος, ὄπισθεν σωροῦ ἐμπορευμάτων.

— Ἐπεθύμουν νὰ σοὶ τὸ ἀνακοινώσω πρῶτος ἐγὼ, ἐξηκολούθησεν ὁ κύριος Βλάγκ, καὶ ἐπειδὴ εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ ἐξέλθω μετ' ὀλίγον, δὲν θὰ εὕρισκον ἄλλην εὐκαιρίαν.

Ὁ Γεώργιος παρετήρησε μετ' ἐνδιαφέροντος τὸν προϊστάμενόν του, ὅστις ἀφοῦ ἔρριψε πέριξ βλέμμα, ὅπως βεβαιωθῇ ὅτι οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ τὸν ἀκούσῃ, ἐπανέλαβε·

— Τὸ Σάββατον τὸ ἑσπέρας, ἐνῷ ἐδείπνουν μετὰ τῶν συνεταίρων μου ἐν τῷ πανδοχείῳ τοῦ Ἀετοῦ, δὲν γνωρίζω πῶς, ὡμιλήσαμεν περὶ τῆς νοημοσύνης καὶ τῆς δραστηριότητός σου· ἐν ἑνὶ λόγῳ, ἐσκέφθημεν ὅτι θὰ ἦτο ἐπωφελὲς δι' ἡμᾶς νὰ σὲ παραλάβωμεν συμμέτοχον τοῦ οἴκου μας, δίδοντές σοι μέρος ἐκ τῶν κερδῶν μας.

— Ὦ! κύριε, ἀνέκραξεν ὁ Γεώργιος, συγκινηθεὶς ἐξ εὐγνωμοσύνης.

— Ἔχει καλῶς, λέγει ὁ προϊστάμενος διακόπτων αὐτόν. Πρόσεξε μὴ σὲ ἀκούσωσι, καὶ προσποιήθητι ὅτι οὐδὲν γνωρίζεις. Ἰδοὺ τὸ κατάστημα πληρούμενον ἀγοραστῶν. Μὴ χάνωμεν καιρόν. Γνωρίζεις ὅτι ὁ κύριος Νουὰρ θὰ ἀποσυρθῇ μετ' ὀλίγον καὶ ὅτι ἐγὼ μένω διευθυντὴς τοῦ οἴκου.

— Εἴθε νὰ μείνητε ἐπὶ πολύ! ἀπεκρίθη ὁ Μορρίς.

— Ὁπωσδήποτε, ἐξηκολούθησεν ὁ προϊστάμενος, ἀπὸ τῆς πρώτης Μαΐου ἡ ἑταιρικὴ ἐπωνυμία τοῦ οἴκου ἡμῶν θέλει εἶσθαι Βλάγκ, Ῥουπὲρτ, Μορρὶς καὶ Σία, ἐὰν δὲν ἔχῃς ἀντίρρησιν.

— Κύριε, ἡ εὐγνωμοσύνη μου . . . ἐψιθύρισεν ὁ Γεώργιος.

— Ἀρκεῖ, ἀρκεῖ, ὑπέλαβεν ὁ προϊστάμενος διακόπτων αὐτόν. Οἱ ἄλλοι ἐπιθυμοῦσι νὰ σοὶ παρέξωσι μίαν εὐχάριστον ἔκπληξιν, ὥστε μὴ λέγῃς εἰς οὐδένα ἐξ αὐτῶν ὅτι σοὶ τὸ εἶπον.

— Μείνατε ἥσυχος, Κύριε, ἀπεκρίθη ὁ Μορρίς· ἐκτὸς ὅμως, προσέθηκεν, ἐὰν μὲ ἐρωτήσωσιν.

— Δὲν θὰ σοὶ ὁμιλήσωσι περὶ τούτου πρὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνὸς, προσέθηκεν ὁ κύριος Βλάγκ. Τώρα ἔχε τὴν καλωσύνην νὰ ὑπηρετήσῃς τὰς κυρίας ἐκεῖ, αἵτινες περιμένουσιν.

Ὁ κύριος Βλάγκ ἀπεμακρύνθη ὀλίγα βήματα, ὁ δὲ νέος ἐπανέλαβεν, ὅπως συνήθως, τὴν θέσιν του ὄπισθεν τοῦ γραφείου.

— Εἴσθε βέβαιος ὅτι τὰ χρώματα αὐτὰ δὲν φεύγουν παντελῶς; ἠρώτησε τὸν Γεώργιον γραῖά τις κυρία, μέγα δέμα βαμβακεροῦ ὑφάσματος δεικνύουσα εἰς αὐτόν.

— Ἀπ' ἐναντίας εἶμαι βέβαιος ὅτι φεύγουν, ἀπεκρίθη ὁ ὑπάλληλος.

— Καὶ ὅμως εἶναι σημειωμένα ὡς στερεοῦ χρώματος, παρετήρησεν ἡ κυρία· πῶς ἠξεύρετε ὅτι δὲν εἶναι τοιαῦτα;

— Διότι, ἀπεκρίθη ὁ Μορρὶς, κυρία ἥτις εἶχεν ἀγοράσει ἓν φόρεμα ἐξ αὐτοῦ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα, ἔπλυνε τεμάχιον μικρὸν καὶ ἦλθε καὶ μᾶς παρεπονέθη ὅτι ὅλα τὰ χρώματα ἠλλοιώθησαν.

— Ἔπραξεν ἄριστα, ἀπήντησεν ἡ κυρία, ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς δὲν ἔπρεπε νὰ προκηρύττετε ὅτι τὰ χρώματα εἶναι στερεά, χωρὶς νὰ εἶσθε βέβαιοι περὶ τούτου.

— Ἔχετε ἐντελῶς δίκαιον, Κυρία, ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος.

Ὁ κύριος Βλάγκ, ὅστις ἤκουσεν ὅλην τὴν συνδιάλεξιν αὐτὴν, ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ ἐπέμβῃ· καὶ δὴ εἶπεν, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Γεώργιον·

— Πῶς! δὲν ἠλλάχθησαν εἰσέτι αἱ ἐπιγραφαί; τὰ ὑφάσματα ὅσα πωλοῦμεν ὡς στερεοῦ χρώματος πωλοῦνται ἐπὶ ἐγγυήσει. Τί ἐπιθυμεῖτε νὰ σᾶς δείξωμεν, Κυρία, ἐξηκολούθησε στρεφόμενος πρὸς τὴν πελάτιδα.

— Τίποτε . . . . σᾶς εὐχαριστῶ, ἀπεκρίθη αὕτη· θὰ ἐπανέλθω.

Ἐχαιρέτησε τὸν κύριον τοῦ καταστήματος καὶ ἐξῆλθε.

Τότε ὅμως καὶ ὁ κύριος Βλάγκ ἤλλαξεν ὕφος, συνωφρυώθη καὶ βλέπων τὸν Γεώργιον καταγινόμενον νὰ ἀποσπᾷ τὰς ἐπιγραφὰς,

— Τί κάμνεις αὐτοῦ! ἀνέκραξε. Τί σὲ ἦλθε νὰ εἰπῇς ὅτι τὰ ὑφάσματα ταῦτα δὲν εἶναι στερεοῦ χρώματος;

— Εἶπα τὴν ἀλήθειαν, Κύριε, ἀπεκρίθη ὁ νέος. Ἡ κυρία Σίμη, ἥτις εἶχεν ἀγοράσει ἐξ αὐτῶν, τὰ ἐπέστρεψεν. Ἀπὸ βαθέος χρώματος ἔγειναν σχεδὸν λευκά.

— Πολὺ καλά, ἀλλὰ δὲν ἦσο ἠναγκασμένος νὰ τὸ ἐπαναλάβῃς. Ἡ κυρία αὐτὴ θὰ τὸ ἔβλεπεν, ἀφοῦ θὰ ἠγόραζεν ἓν φόρεμα.

— Θὰ ἦτον ὅμως πολὺ ἀργὰ, Κύριε, παρετήρησεν ὁ Μορρίς.

— Καὶ τί σὲ μέλει ἐσέ; ἀνέκραξεν ὁ κύριος Βλάγκ. Ἐὰν ἔλεγέ τις εἰς ἕκαστον: Μὴν ἀγοράζετε τοῦτο, διότι δὲν εἶναι στερεοῦ χρώματος, μὴ ἐκεῖνο, διότι εἶναι κεκαυμένον κλπ., ἔπρεπε τότε νὰ κλείσωμεν τὸ κατάστημά μας. Τῇ ἀληθείᾳ ἀπορῶ πῶς εἶναι δυνατὸν σὺ, ὁ πρὸ τόσου καιροῦ εὑρισκόμενος μεθ' ἡμῶν, νὰ φανῇς τόσον ἀδέξιος. Νὰ μὴ σὲ συμβῇ, παρακαλῶ, ἄλλοτε τοιοῦτόν τι.

Πτωχὲ Γεώργιε! ἀκόμη δὲν συνῆλθες, καὶ ἰδοὺ εἰς νέαν δοκιμασίαν ὑποβάλλεται ἡ φιλαλήθειά σου.

— Κύριε, λέγει πρὸς αὐτὸν κυρία τις προχωροῦσα πρὸς τὸ γραφεῖον, δείξατέ μοι μίαν φλανέλλαν, ὁμοίαν ἐκείνης, ἥτις εἶναι ἐκτεθειμένη πρὸ τῆς θύρας, ἐκ καθαροῦ ἐρίου καὶ ἀντὶ ἑνὸς φράγκου καὶ εἰκοσιπέντε ἑκατοστῶν τὸ μέτρον.

Ὁ Γεώργιος ἤλπισεν ἐπὶ μικρὸν ὅτι θὰ λάβῃ ἡ κυρία τὴν φλανέλλαν χωρὶς νὰ τῷ ἀπευθύνῃ ἐρωτήσεις, καὶ ἤρχισε νὰ ἐκτυλίσσῃ ἓν δέμα.

— Εἶναι ὁμοία ἐκείνης ἥτις χρησιμεύει ὡς δεῖγμα; ἠρώτησεν ἡ κυρία.

— Ἐντελῶς ὁμοία, ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος.

— Καὶ εἶναι ὁλόκληρος ἐξ ἐρίου;

— Ὄχι, Κυρία, ἔχει . . . καὶ βαμβάκιον.

— Ὄχι; Καὶ πῶς τότε τὴν σημειοῦτε ὅτι εἶναι ὁλόκληρος ἐξ ἐρίου; Διὰ νὰ ἀπατᾶτε βέβαια τὸ κοινόν. Ἀλλ' ἔστω, ἐξηκολούθησεν ἡ κυρία, ἐπὶ τέλους φλανέλλα αὐτῆς τῆς τιμῆς, ἐὰν δὲν στενεύῃ πολὺ, πλυνομένη, πάλιν δὲν εἶναι πολὺ ἀκριβή. Τί λέγετε;

— Εἶμαι ἠναγκασμένος, Κυρία, νὰ σᾶς ὁμολογήσω ἀπεναντίας ὅτι στενεύει πολὺ, ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος.

— Πῶς γνωρίζετε τοῦτο;

— Ἡ θεία μου ἠγόρασεν ἐξ αὐτῆς καὶ ἐστένευσε τόσον, ὥστε ὑπῆρξεν ἀδύνατον νὰ τὴν μεταχειρισθῇ.

— Τοὐλάχιστον ὑμεῖς ἐφέρθητε ὡς τίμιος ἄνθρωπος εἰδοποιοῦντές με, λέγει ἡ κυρία, ἐγειρομένη ὅπως ἀναχωρήσῃ.

— Δύναμαι, Κυρία, νὰ σᾶς δείξω ἄλλας ἐκ καθαροῦ ἐρίου καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν θὰ στενεύσωσιν, εἶπεν ὁ νέος ὑπάλληλος, πειρώμενος νὰ τὴν κρατήσῃ.

— Εὐχαριστῶ, βλέπω ἀργότερα, ἀπεκρίθη ἡ κυρία, ἥτις προφανῶς εἶχεν ἀπολέσει πᾶσαν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ κατάστημα.

Ὁ κύριος Βλάγκ, τὸν ὁποῖον δὲν εἶχε διαφύγει οὐδὲ λέξις ἐκ τῆς συνομιλίας αὐτῆς, ἦτο ἐρυθρὸς ἐκ τοῦ θυμοῦ.

— Ἐπανέλαβες πάλιν τὴν αὐτὴν ἀνοησίαν,

ἀνεφώνησε, μόλις ἀναχαιτίζων τὴν ὀργήν του καὶ πλησιάζων πρὸς τὸν Μορρίς. Ἔχασες λοιπὸν τὸν νοῦν σου σήμερον; Διατί εἶπες εἰς αὐτὴν τὴν κυρίαν ὅτι ἡ φλανέλλα δὲν ἦτο ὅλη ἐξ ἐρίου καὶ ὅτι στενεύει;

— Διότι μὲ ἠρώτησε περὶ τούτου, καὶ ὤφειλον νὰ τῇ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος.

— Τὴν ἀλήθειαν!!! ἀνέκραξεν ὁ προϊστάμενός του.

Πλὴν ἐν τῷ μεταξὺ πολλαὶ κυρίαι διηυθύνθησαν πρὸς τὸν Μορρὶς καὶ ὁ κύριος Βλάγκ ἠναγκάσθη ν' ἀποσυρθῇ.

— Εἶναι τῳόντι αὐτὰ μεταξωτὰ τῆς Γαλλίας; ἠρώτησε μία τῶν κυριῶν, δεικνύουσα τὰ πρὸς ὑπόδειγμα ἐκτεθειμένα ὑφάσματα.

— Ὄχι, Κυρία, ἐψιθύρισεν ὁ Γεώργιος, ἐρυθριῶν μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν.

— Τὸ ὑπώπτευον πολύ, μολονότι ἦσαν οὕτω σημειωμένα, παρετήρησεν ἡ κυρία· κατὰ λάθος ἔγεινε τοῦτο ἀναμφιβόλως;

— Ὄχι, Κυρία.

— Πῶς! Τότε λοιπὸν ἔγινεν ἐν γνώσει;

— Μάλιστα, Κυρία.

— Καὶ διατί θέτετε ψευδεῖς ἐπιγραφὰς ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων σας;

— Διὰ νὰ τὰ πωλῶμεν εἰς μεγαλειτέρας τιμάς.

— Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι κλοπή! ἀνέκραξεν ἡ κυρία ὀπισθοδρομοῦσα.

— Τὸ γνωρίζω, Κυρία, ἠναγκάσθη νὰ εἰπῇ ὁ φιλαλήθης ὑπάλληλος.

— Καὶ τοῦτο εἶναι σύνηθες εἰς τὸ κατάστημά σας;

— Μάλιστα, Κυρία.

— Φρικτὸν πρᾶγμα! Ἀλλὰ σεῖς πῶς τὰ λέγετε αὐτὰ τὰ πράγματα; Μήπως τυχὸν διάκεισθε εἰς ἔριδας πρὸς τοὺς προϊσταμένους σας;

— Τοὐναντίον, Κυρία, οὐδέποτε ἤμην εἰς καλλιτέρας σχέσεις μετ' αὐτῶν, ὅπως σήμερον τὴν πρωΐαν.

— Παράδοξον! παρετήρησεν ἡ κυρία. Ἀλλὰ τότε διατί λοιπὸν ὁμιλεῖτε μετὰ τοσαύτης εἰλικρινείας;

— Διότι μοὶ ἀποτείνετε ἐρωτήσεις, εἰς τὰς ὁποίας ὀφείλω νὰ ἀπαντῶ εἰλικρινῶς.

— Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀξιοθαύμαστον! Καὶ λέγετε πάντοτε τὴν ἀλήθειαν;

— Τώρα μάλιστα, Κυρία.

— Καὶ οἱ προϊστάμενοί σας τὸ γνωρίζουν;

— Ὄχι, ἀναμφιβόλως.

— Ὦ! τὸ πιστεύω βεβαίως, ἀπεκρίθη ἡ κυρία. Ἀλλὰ εἴπατέ μοι, προσέθηκεν, εἶμαι περίεργος νὰ μάθω τί εἶναι τὰ μεταξωτὰ αὐτά, τὰ ὁποῖα παρουσιάζετε ὡς μεταξωτὰ τοῦ Λυών;

— Εἶναι ἀγγλικὰ μεταξωτὰ κατωτέρας ποιότητος.

— Καὶ πόσον κοστίζουν πράγματι τὸ μέτρον;

— Δύο φράγκα καὶ πεντήκοντα ἑκατοστά.

— Καὶ τὰ πωλεῖτε ἀντὶ τεσσάρων φράγκων καὶ πεντήκοντα ἑκατοστῶν! σχεδὸν τὸ διπλάσιον τῆς ἀξίας των! Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι φοβερόν!.... Οὐδέποτε πλέον θὰ πατήσω τὸν πόδα μου εἰς αὐτὸ τὸ κατάστημα, καὶ θὰ φροντίσω νὰ εἰδοποιήσω τὰς φίλας μου, λέγει ἡ κυρία, ἀποθοῦσα τὰ ὑφάσματα καὶ ἀπομακρυνομένη.

Τῆς σκηνῆς ταύτης μάρτυς ἦν ὄχι πλέον μόνος ὁ κύριος Βλάγκ, ἀλλὰ καὶ οἱ συνεταῖροι αὐτοῦ, οἵτινες εἶχον μείνει ἔκπληκτοι δι' ὅσα ἤκουσαν.

Τέλος ὅλοι ὁμοῦ ἀνέκραξαν·

— Τί σημαίνει τοῦτο, Κύριε!

— Ἐτρελλάθητε! Θέλετε νὰ μᾶς καταστρέψητε; ἠρώτησεν ὁ κύριος Νουάρ.

— Μᾶς ἐκάματε νὰ χάσωμεν δέκα χιλιάδας φράγκα εἰς μίαν ὥραν! ἀνεφώνησεν ὁ κύριος Σέμ.

— Ἐδιώξατε ἐκ τοῦ καταστήματός μας ὅλους τοὺς ἀγοραστάς! Τί σᾶς ἦλθε;

— Μὲ ἐρωτῶσι καὶ ἀποκρίνομαι τὴν ἀλήθειαν, λέγει ὁ Μορρὶς κατατεθορυβημένος ἐκ τῶν ἐπιπλήξεων, αἵτινες ῥαγδαίως ἔπιπτον ἐπ' αὐτοῦ.

— Τὴν ἀλήθειαν! Τί ἐννοεῖς μὲ τοῦτο;... Ἀμφιβάλλεις περὶ τῆς γνησιότητος τῶν ἐπιγραφῶν μας! λέγει ὁ κύριος Νουάρ.

— Ἐννοεῖς ὅτι θέλομεν νὰ ἀπατῶμεν ὡς πρὸς τὴν ποιότητα τῶν ἐμπορευμάτων μας, διὰ νὰ τὰ πωλῶμεν ἀκριβώτερα! προσέθηκεν ὁ κύριος Σέμ.

— Εἶναι ἡ ἀλήθεια, Κύριοι, καὶ πρέπει νὰ τὴν εἰπῶ, καὶ ἂν ἐπρόκειτο ἀκόμη νὰ ἀποθάνω, ἀνέκραξεν ὁ Γεώργιος τεταραγμένος.

— Φύγε ἀπὸ τὸ κατάστημά μας, ἀνέκραξεν ὁ κύριος Νουάρ.

— Κρημνίσου ἔξω, ἄθλιε! προσέθηκεν ὁ κύριος Βλάγκ.

— Καὶ οὔτε νὰ πατήσῃς πλέον τὸ κατώφλιον τῆς θύρας μας, ἐξηκολούθησεν ὁ κύριος Σέμ.

Μετὰ τὰς φιλοφροσύνας ταύτας ἐννοεῖται ὅτι ὁ ἡμέτερος Μορρὶς κακὴν κακῶς ἐξῆλθε τοῦ καταστήματος συμπαραλαβὼν καὶ τὸ διὰ τὴν δεσποσύνην Αἰλλ δέμα τῶν μεταξωτῶν· βαδίζων δὲ κατὰ τύχην ἔλεγε καθ' ἑαυτόν·

— Ἀξιόλογα! Μόλις παρῆλθον ἓξ ὧραι ἀφ' ἧς ἤρχισα νὰ ὁμιλῶ ἁπλῶς τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἰδοὺ χωρὶς νὰ πράξω ἄλλο τι ἀδίκημα, ἀπεκληρώθην ὑπὸ τοῦ θείου μου καὶ ἀπεδιώχθην ὑπὸ τῶν προϊσταμένων μου· θὰ πάθω ἄρά γε τὸ αὐτὸ καὶ μὲ τὸν ἄλλον κόσμον; θὰ μὲ ἀποδιώξῃ ἐπίσης καὶ αὐτὴ ἡ Λουΐζα, ἐὰν συμβῇ νὰ τῇ εἰπῶ μικράς τινας ἀληθείας, ὄχι πολὺ εὐαρέστους; Τῳόντι λοιπὸν ἡ κοινωνία θὰ μὲ κλείσῃ εἰς φρενοκομεῖον ὡς παράφρονα ἐπικίνδυνον;

Ὑπὸ τὸ βάρος τοιούτων θλιβερῶν σκέψεων, διηυθύνθη πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς μνηστῆς του, τοσοῦτον δὲ ἦν συγκεκινημένος, ὥστε εἰς πτωχόν τινα, ὃν συνήντησεν ἐπαιτοῦντα, ἔδωκεν ἓν τάλληρον.

LOUIS BILLEBEL.

Ἕπεται συνέχεια.

Ο ΚΑΦΕΣ

Ἡ χρῆσις τοῦ καφὲ τοσοῦτον ἐγένετο κοινὴ εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον, ὥστε ὁ πολύτιμος αὐτὸς κόκκος κατέστη ἀντικείμενον τῆς πρώτης ἀνάγκης, ἡ δὲ αἰφνιδία αὐτοῦ ἐξαφάνισις ἤθελε θεωρηθῇ ἀληθὴς συμφορά. Οὕτως ὅτε ὁ Ναπολέων Α' διέταξε τὸν ἠπειρωτικὸν ἀποκλεισμόν, ὅπως καταστρέψῃ τὸ ἀγγλικὸν ἐμπόριον, τοῦ καφὲ γενομένου σπανίου, οἱ ἐπιστήμονες ἐπεχείρησαν νὰ εὕρωσιν ἕτερον μέσον ν' ἀναπληρώσωσι τὴν ἔλλειψιν τῆς ὁποίας τὴν θεραπείαν ὁ λαὸς διὰ διαδηλώσεων ἐπεζήτει. Ἂς προσθέσωμεν δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅτι οὐδεμία εὑρέθη οὐσία ἱκανὴ ν' ἀναπληρώσῃ τὸν καφὲ, ὅπως καὶ οὐδὲν ἕτερον ποτὸν ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν οἶνον. Ἐκ τῶν εὑρεθεισῶν δὲ οὐσιῶν ἐτέθησαν εἰς χρῆσιν ὡς ἀσθενῆ ἀναπληρωτικὰ τοῦ καφὲ αἱ ῥίζαι τοῦ κιχωρίου, αἱ βάλανοι, ἡ κριθὴ, τὰ κοκκινογούλια κ.τ.λ., ἡ ἀξία τῶν ὁποίων συνίσταται μόνον εἰς τὴν εὐθηνίαν.

Ἡ καφέα εἶναι ἀειθαλὲς δενδρύλλιον ἐγχώριον τῶν ὑψηλῶν ὀροπεδίων τῆς Ἀβυσσινίας, ἔνθα ἐν ἀγρίᾳ καταστάσει ἀποτελεῖ ἐκτεταμένας λόχμας. Ἔχει ὕψος 8-20 ποδῶν, καὶ ὁμοιάζει τῇ κερασέᾳ· τὰ φύλλα αὐτῆς εἶναι ὠοειδῆ, ἐπιμήκη, τὰ δὲ ἄνθη τεταγμένα κατὰ σωρείας ἀποπέμπουσιν ὀσμὴν ἰάσμου. Ἡ καφέα τὸ πρῶτον ἐκαλλιεργήθη ἐν Ἀραβίᾳ, καὶ αὐτόθι ἐγένετο ἀρχικῶς χρῆσις αὐτῆς. Οἱ καρποί της εἶναι ῥάγες ἔχουσαι περίβλημα σαρκῶδες, ἄχυμον, κατὰ τὴν ὡρίμανσιν ἐρυθρὸν, περικλεῖον δύο πυρῆνας, οἵτινες εἶναι τὰ σπέρματα τοῦ καφὲ, τὰ γνωστὰ τοῖς πᾶσι. Αἱ ῥάγες τοῦ καφὲ συλλεγόμεναι εὐθὺς μετὰ τὴν ὡρίμανσιν ἐντίθενται ἐν χωνοειδεῖ μύλῳ, ἔνθα ἀποφλοιίζονται ἀπὸ τοῦ σαρκώδους φλοιοῦ καὶ ξηραίνονται· εἶτα δὲ πάλιν δι' ἄλλου μύλου ἀφαιρεῖται καὶ τὸ σκληρὸν περὶ τὰ σπέρματα δέρμα, ὅτε καὶ διαχωρίζονται αἱ καλαὶ ἀπὸ τῶν κακῶν.

Ἡ χρῆσις τοῦ καφὲ δὲν εἶναι γέννημα τῶν νεωτέρων χρόνων. Ἐπὶ ἀρχαιοτάτων ἔτι χρόνων φυλαί τινες τῆς Ἀραβίας εἶχον μάθει νὰ φρύγωσι τοὺς κόκκους τοῦ καφὲ καὶ μεταβάλλωσιν εἰς κόνιν, ἣν ἀνεμίγνυον μετὰ θερμοῦ ὕδατος καὶ κατεσκεύαζον τὸ μέλαν ποτόν, ὅπερ καλοῦμεν καφέ. Ἐκ τῆς Ἀραβίας διεδόθη ἡ χρῆσις εἰς τοὺς γειτνιάζοντας αὐτῇ λαούς. Κατὰ τὸν ΙΕ' αἰῶνα εἰσήχθη εἰς τὴν Περσίαν ὑπό τινος ἡγουμένου μοναστηρίου, ὅστις προσέφερε τὸ ποτὸν τοῦτο εἰς τοὺς μοναχοὺς, ἵνα διατηρῇ αὐτοὺς ἀγρύπνους κατὰ τὰς νυκτερινὰς προσευχάς. Ἐκ τῆς Περσίας δὲ παρέλαβον τὴν χρῆσιν οἱ Τοῦρκοι. Τῷ 1615 ὁ περιηγητὴς Pietro della Valle ἔγραφεν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς φίλον του, ὅτι ὅσον οὔπω ἤθελε διδάξει τοὺς Εὐρωπαίους πῶς πίνουν οἱ Τοῦρκοι τὸν καβέ. Τῷ 1644 ἔμποροι Μασσαλιῶται εἰσήγαγον τὴν χρῆσιν τοῦ καφὲ εἰς τὴν Μασσαλίαν. Ὁ περιηγητὴς Θεβενὼ (Thevenot) ἐπανελθὼν ἐκ τῶν περιηγήσεών του τῷ 1658 εἰς Παρισίους, ἔπινεν ἐν τῷ οἴκῳ του καφὲ καὶ προσέφερεν εἰς τοὺς προσερχομένους. Ἡ χρῆσις ὅμως τοῦ ποτοῦ τούτου δὲν κατέστη τοῦ συρμοῦ εἰμὴ κατὰ τὸ 1669 ὑπὸ τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Τουρκίας Σολιμὰν-ἀγᾶ. Οὗτος εἰς τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὸν προσέφερε καφὲ κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς πατρίδος του. Ἐὰν, λέγει ὁ Grand d'Aussy, ἐν τῷ συγγράμματί του περὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τῶν Γάλλων, ἤθελε Γάλλος ὅπως φανῇ ἀρεστὸς εἰς τὰς γυναῖκας, προσενέγκει αὐταῖς τὸ μέλαν ἐκεῖνο καὶ πικρὸν ποτὸν, θὰ ἐθεωρεῖτο γελοῖος, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ ποτὸν ἐκεῖνο προσεφέρετο ὑπὸ Τούρκου, καὶ Τούρκου κομψοῦ· τοῦτο δὲ ἤρκει ὅπως δώσῃ εἰς αὐτὸ μεγάλην ἀξίαν.

Ἔκτοτε ἡ χρῆσις τοῦ καφὲ διεδόθη, καίτοι ἡ τιμὴ αὐτοῦ ἦτο ὑπέρογκος· διότι ἐν Μασσαλίᾳ μία λίτρα ἐτιμᾶτο 300 φράγκα. Ὁ καφὲς πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς του ὡς ποτοῦ, εἶχε καταχθῇ ὑπὸ τῶν ἐπιστημόνων εἰς τὰ φάρμακα.

Μετ' ὀλίγον συνεστήθησαν ἐν ταῖς διαφόροις μεγαλοπόλεσιν εἰδικὰ καταστήματα πρὸς πώλησιν τοῦ ἀφεψήματος τοῦ καφέ. Εἰς Λονδῖνον εἰσήχθη τῷ 1652, εἰς Νυρεμβέργην τῷ 1696. Τῷ 1672 Ἀρμένιός τις, ὀνόματι Πασχάλης, ἀνέῳξεν ἐν Παρισίοις καφενεῖον ὅμοιον πρὸς τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τὰ ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Ἄλλοι δὲ Ἀνατολῖται ὕστερον ἐμιμήθησαν αὐτόν· τινὲς τούτων εἶχον καφενεῖα κινητά· ἐπώλουν δηλ. καθ' ὁδὸν τὸν καφὲ ὡς παρ' ἡμῖν τὸ σαλέπιον οἱ σαλεποπῶλαι τὸν χειμῶνα, καλοῦντες τοὺς διαβαίνοντας καὶ ἀναγγέλλοντες τὸ ἐμπόρευμά των διὰ φωνῶν. Οἱ πωληταὶ οὗτοι ἂν καὶ ἐτίμων 40 λεπτὰ τὸ φιλετζάνιον δὲν ἐκέρδαινον πολλὰ, διότι ἡ χρῆσις τοῦ καφὲ δὲν εἶχε διαδοθῇ εἰς τὰς κατωτάτας τάξεις τῆς κοινωνίας. Ἀλλὰ καὶ οἱ καφεπῶλαι; οἱ ἐν τοῖς καφεπωλείοις, δὲν ἦσαν εὐτυχέστεροι, διότι δὲν εὕρισκον ἐν τοῖς καφενείοις αὐτῶν οἱ συχνάζοντες καθαριότητα καὶ ἄνεσιν.

Πρῶτος ἐν Παρισίοις ἀνέῳξε καφενεῖον κεκοσμημένον μετὰ φιλοκαλίας ὁ Ἰταλὸς Προκόπιος· οὗτος ἐπώλει καφὲ, τέϊον, σοκολάταν, παγωτὰ καὶ ποτὰ διαφόρων εἰδῶν. Ἡ ἐπιτυχία του παρεκίνησε πολλοὺς εἰς τὸ ἐπιτήδευμα τοῦτο, οὕτως ὥστε τῷ 1676 οἱ καφεπῶλαι καὶ λεμονάδο-

πῶλαι ἀπετέλεσαν σωματεῖον. Ἔκτοτε τὰ καφενεῖα ἐπολλαπλασιάσθησαν τοσοῦτον ἐν Παρισίοις κατὰ τὸν ΙΗ' αἰῶνα, ὥστε ἐπὶ Λουδοβίκου ΙΕ' ἦσαν 600. Ἐγένοντο δὲ ταῦτα τόπος συνεντεύξεως ἀνθρώπων ἐπισήμων, καὶ ἐγκατελείφθησαν τὰ καπηλεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα πρότερον ἐσύχναζον, μὴ θεωρουμένου τοῦ τοιούτου ὡς ἔχοντός τι τὸ ἄτοπον. Ἡ ἐπίδρασις λοιπὸν τῶν καφενείων ἐπὶ τοῦ αἰῶνος ἦτο ἀγαθή, ὀλεθρία δὲ ἀπέβη μόνον μεταγενέστερον.

Ἐν Ἀθήναις μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Ὀθωνος πρῶτος συνέστησε καφενεῖον εὐρωπαϊκῶς κεκοσμημένον ὁ Ἰταλὸς Σάντος ὄπισθεν τῆς Καπνικαρέας, κληθὲν Bella Italia. Εἶτα δὲ κτισθείσης κατὰ τὸ 1830 τῆς οἰκίας, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ὑπάρχει τὰ νῦν τὸ καφενεῖον ἡ Ὡραία Ἑλλάς, μετεκομίσθη ἐκεῖ, ὠνομάσας τὸ καφενεῖόν του Bella Grecia, ὄνομα ὅπερ φέρει τὸ καφενεῖον τοῦτο μέχρι σήμερον.

Τὸν καφὲ κατ' ἀρχὰς ἐπρομηθεύοντο εἰς τὴν Εὐρώπην ἀμέσως ἐξ Ἀραβίας. Τὰ δὲ φορτία ἐκομίζοντο εἰς Μασσαλίαν διὰ τῆς Τουρκίας καὶ Αἰγύπτου. Πρῶτον δὲ τῷ 1709 ἔμποροι Γάλλοι τῆς γαλλικῆς πόλεως Σαὶντ-Μαλὸ πορευθέντες εἰς Ἀραβίαν ἐκόμισαν κατ' εὐθεῖαν ἐκ Μέκκας καφέ.

Κατὰ τὸν ΙΗ' αἰῶνα τὸ πρῶτον ἐπεχείρησαν νὰ καλλιεργήσωσι τὴν καφέαν ἐν ταῖς γαλλικαῖς ἀποικίαις. Οἱ Ὁλλανδοὶ εἶχον μεταφέρει εἰς τὰς ἀποικίας των καφέας· τοσοῦτον δὲ εἰς τὴν φυτείαν αὐτὴν ἐπέτυχον, ὥστε τῷ 1690 ἡ νῆσος Βαταβία (Bommeler-Waard) ἐντελῶς ἐκαλύφθη ἐξ αὐτῶν. Ἐκ τῆς Βαταβίας ἐκόμισαν εἰς τὴν ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἀμερικῇ Σουρινάμην, ἔνθα ὡσαύτως αἱ καφέαι εὐδοκίμησαν. Ἡ ἐν ταῖς γαλλικαῖς ἀποικίαις φυτεία δὲν εὐδοκίμησε πολύ. Τῷ 1713 ἢ 1714 ὁ δήμαρχος τοῦ Ἀμστελοδάμου ἀπέστειλεν εἰς τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας δύο φυτώρια καφέας, ἅτινα ἐφύτευσαν εἰς τὸν βοτανικὸν κῆπον. Τῷ 1720 δὲ ὁ Jussieu, διευθυντὴς τοῦ κήπου τούτου, ἔδωκε δύο φυτὰ καφέας εἰς τὸν Des Clieux, τὸν ἀναχωροῦντα εἰς τὴν νῆσον Μαρτινίκαν ὡς στρατιωτικὸν ἀρχηγόν. Διηγοῦνται δὲ ὅτι κατὰ τὸν διάπλουν εἶχεν ἐλαττωθῆ τὸ πόσιμον ὕδωρ ἐν τῷ πλοίῳ, ὁ δὲ Des Clieux ἐστερεῖτο καθ' ἡμέραν μέρος τῆς εἰς αὐτὸν παραχωρουμένης μερίδος τοῦ ὕδατος ἵνα ποτίζῃ τὰ δύο δενδρύλλια, ἅτινα ἐνεπιστεύθησαν αὐτῷ. Ἡ ἀφοσίωσίς του ἔσχε τὴν ἀνταμοιβήν της, διότι ἐκ τῶν δύο ἐκείνων δενδρυλλίων ἐπληρώθησαν αἱ Ἀντίλλαι (ὧν μία ἡ Μαρτινίκα) καφεῶν, τὰ νῦν δὲ ὁ καφὲς ἀποτελεῖ τὸ κυριώτερον ἐμπόριον καὶ τὸν πλοῦτον τῶν νήσων ἐκείνων.

Πρὸ τοῦ χρόνου τούτου ἡ νῆσος Βουρβὼν (πρὸς Ν. τῆς Μαδαγασκάρας) εἶχε καφέας, ἀλλ' οἱ κάτοικοι δὲν ἐγίνωσκον τὰς ἰδιότητας αὐτῶν. Ὅτε δὲ τῷ 1716 πλοῖον ἐκ Μέκκας προερχόμενον καὶ προσορμισθὲν ἐκεῖ, ἐπέδειξεν εἰς τοὺς κατοίκους τῆς νήσου κλάδον καφέας πλήρη ἀνθέων καὶ καρποῦ, οἱ κάτοικοι ἐξεπλάγησαν ἰδόντες, ὅτι τὸ δένδρον τοῦτο ἐφύετο εἰς τὰ ὄρη τῆς νήσου των.

Σήμερον ἡ καφέα καλλιεργεῖται πολλαχοῦ τῶν τροπικῶν, ἐν Ἀραβίᾳ, ἐν Ἰνδίαις, ἐν ταῖς νήσοις Βουρβὼν καὶ Μαυρίκῃ (αἵτινες κεῖνται ΝΑ. τῆς Μαδαγασκάρας), ἐν ταῖς Ἀντίλλαις καὶ ἐν πάσῃ τῇ μεσημβρινῇ Ἀμερικῇ· τὸ ἐμπόριον δὲ τοῦ καφὲ ἀποτελεῖ ἕνα τῶν μεγαλητέρων ἐμπορικῶν κλάδων τοῦ κόσμου.

Τὸ καλὸν εἶδος τοῦ καφὲ δὲν προέρχεται μόνον ἐκ τῆς γῆς ἐν ᾗ φύεται ἡ καφέα, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἡλικίας τοῦ δένδρου, τῆς ἐργασίας τῶν σπερμάτων, τῆς ξηράνσεως κ.τ.λ. Ὁ διὰ τῶν πλοίων κομιζόμενος δὲν εἶναι τόσον καλὸς καὶ ἀρωματώδης ὅσον ὁ διὰ τῶν καραβανίων, ἴσως διότι ἡ ὑγρασία τῶν πλοίων ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῶν ἀρωματωδῶν αὐτοῦ οὐσιῶν.

Καλλίτερον εἶδος καφὲ θεωρεῖται ὁ γνήσιος τῆς Μέκκας. Τοῦ εἴδους ὅμως τούτου μικρὰ μόνον ποσότης κομίζεται διὰ τοῦ ἐμπορίου εἰς τὴν Εὐρώπην, τοῦ πλείστου καταναλισκομένου ὑπὸ τῶν εὐτυχῶν καφεποτῶν τῆς Ἀνατολῆς. Δευτέρας καὶ τρίτης ποιότητος θεωρεῖται ὁ ἀνατολικός, καλούμενος καὶ ἀραβικὸς ἢ τῆς Μέκκας, εἶτα ὁ τῆς Ἰάβας, Σουμάτρας καὶ ἄλλων μερῶν τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν. Οἱ καλοὶ κόκκοι τοῦ καφὲ εἰσὶ βαρεῖς καὶ σκληροί, καταπίπτουσι ταχέως ἐν τῷ ὕδατι, κατὰ τὴν φρύξιν ἐξογκοῦνται καὶ διαχέουσι τὴν γνωστὴν εὐάρεστον ὀσμήν. Κακόχροες κόκκοι, μέλανες, χλωροπράσινοι, λευκοί, ἐλαφροί, ἐπιπλέοντες ἐπὶ τοῦ ὕδατος, ἢ ὄζοντες κακῶς, δὲν εἶναι καλῆς ποιότητος.

Ἐνίοτε οἱ ἔμποροι χρωματίζουσι τὰ κακὰ εἴδη τοῦ καφὲ διὰ διαφόρων ἐπιβλαβῶν χρωμάτων, διὰ κυκνοῦ τῆς Πρωσσίας, διὰ ἰνδικοῦ, θειικοῦ σιδήρου (καραμπογιᾶς). Ἀνιχνεύομεν δὲ τὸν δόλον τρίβοντες τοὺς κόκκους ἐπὶ ὑγρᾶς ὀθόνης ἢ ἐμβρέχοντες εἰς τὸ ὕδωρ.

Ὁ καφὲς ἄφρυκτος περιέχει κυρίως οὐσίαν τινὰ πικροτάτην, κληθεῖσαν ὑπὸ τῶν χημικῶν καφεΐνην ἢ *θεΐνην*· διότι ἐμπεριέχεται καὶ εἰς τὰ φύλλα τοῦ τείου. Ἡ οὐσία αὕτη εἰς μεγάλην δόσιν διδομένη εἶναι δηλητήριον, εἰς μικρὰν δὲ χρησιμεύει ὡς φάρμακον. Περιέχει πρὸς τούτοις καὶ ἑτέραν τινὰ ὕλην στύφουσαν κληθεῖσαν *καφεδεψικὸν ὀξύ*, ζυλώδη μόρια, λίπος, λεύκωμα φυτικόν, μικρὸν ποσὸν σακχάρου, δεξιτερίνης, ἴχνη αἰθερίου ἐλαίου καὶ ἀνοργάνους οὐσίας (κάλι, νίτρον, τίτανον, φωσφόρον κτλ.)

Αἱ οὐσίαι αὗται κατὰ τὴν φρύξιν τοῦ καφὲ ἀλλοιοῦνται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον· ἡ λίαν πικρὰ οὐσία μετριάζεται, τὸ καφεδεψικὸν ὀξὺ ἀποσυντίθεται καὶ ἀναπτύσσει τὴν γνωστὴν ἀρωματικὴν ὀσμήν, μέρος τῆς καφεΐνης ἀφίπταται, οἱ κόκκοι ἐξοιδαίνονται, γίνονται ἐλαφρότεροι, εὔθραυστοι, εὐκόλως μεταβάλλονται εἰς κόνιν καὶ ἀποδίδουσιν εὐκολώτερον τὰ συστατικά των βραζόμενοι δι' ὕδατος.

Εἰς τὸ καθαρὸν ἀφέψημα τοῦ καφὲ τὰ μεταβεβλημένα διὰ τῆς φρύξεως συστατικὰ αὐτοῦ μεταβαίνουσιν εἰς τὸ ὕδωρ καὶ εἰσερχόμενα διὰ τῆς καφεποσίας εἰς τὸν ὀργανισμὸν ἀναπτύσσουσι τὴν ἑαυτῶν ἐνέργειαν.

Ὁ καφὲς θερμὸς πινόμενος ἐνεργεῖ εὐαρέστως καὶ διεγείρει πραέως τὸ νευρικὸν σύστημα, τὸν ἐγκέφαλον καὶ τὰς πνευματικὰς λειτουργίας, πρὸ πάντων δὲ τὴν κρίσιν, εἰς μείζονα δὲ βαθμὸν τὴν φαντασίαν καὶ τὸ παρατηρητικόν. Πλὴν τούτου ἐπιταχύνει τοὺς σφυγμοὺς τῆς καρδίας, τὴν ἀναπνοήν, ὑψοῖ τὴν ἔμφυτον τοῦ σώματος θερμοκρασίαν καὶ ἀποδιώκει τὸν ὕπνον. Ψυχρὸς δὲ πινόμενος οὐδόλως ἢ ὀλίγον μόνον διεγείρει τὰς λειτουργίας τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Καὶ ὁ θερμὸς δὲ καφὲς, ὁ μεμιγμένος ὅμως μετὰ γάλακτος ἢ ἑτέρων οὐσιῶν, εἶναι ὅλως ἀθῶον ποτόν.

Εἰς τὴν ἐρώτησιν, ἂν ὁ καφὲς εἶναι ποτὸν ὠφέλιμον, δύναται ν' ἀπαντήσῃ ἡ γενικὴ αὐτοῦ χρῆσις εἰς πάσας τὰς χώρας τῆς γῆς, καὶ εἰς πάσας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας, ἀπὸ τῶν βασιλέων καὶ αὐτοκρατόρων μέχρι τῶν πτωχῶν καὶ τῶν τοῦ ἄρτου στερουμένων. Καὶ ἄλλως δὲ ὁ καφὲς ἀπέβη ὠφέλιμος, διότι διὰ τῆς καφεποσίας ἠλαττώθη ἡ κατάχρησις τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν. Ὁ καφὲς ἐν τούτοις δύναται ἀσκόπως καὶ ὑπερμέτρως πινόμενος ν' ἀποβῇ ἐπιβλαβὴς εἰς τοὺς εὐερεθίστους, τοὺς νευρικοὺς, τοὺς αἱματώδεις καὶ διάγοντας βίον καθεστικότα, εἴτε ἐργαζομένους καθ' ὑπερβολὴν εἰς διανοητικὰς ἐργασίας.

Φαρμακολόγοι τινες ἀπεφήνατο ὅτι ἡ συνήθεια τοῦ πίνειν καφὲ μετὰ τὸ γεῦμα εἶναι κακή, διότι τὰ δεψικὰ στοιχεῖα αὐτοῦ στύφουσι τὴν γαστέρα, καὶ καθιστῶσιν οὕτω τὴν πέψιν πονηράν, ὡς ἀπεδείχθη διὰ πειραμάτων ἐπὶ ἀνθρώπων ὑγιῶν καὶ ζώων, εἰς τὸν στόμαχον τῶν ὁποίων μετὰ τὴν βρῶσιν ἐνεχύθη ἔγχυμα καφέ. Ἡ γνώμη ὅμως αὕτη ἀναιρεῖται ὑφ' ἑτέρων λεγόντων, ὅτι τὸ καφεδεψικὸν ὀξὺ ἐλάχιστον ὂν (ὑ 0 %) ἀποσυντίθεται διὰ τῆς φρύξεως· ἄλλως τε δὲ καὶ διὰ τῶν αἰθερίων ἐλαίων τοῦ καφὲ διεγείρεται τοσοῦτον ἡ ἐν τῷ στομάχῳ ἔκκρισις, ὥστε ἀναιρεῖται ἡ ἐνέργεια τοῦ καφεδεψικοῦ ὀξέος. Καὶ ἄλλως δὲ ἡ γενικὴ χρῆσις ἀνατρέπει τὰ ἐπὶ τῶν μὴ καφεποτούντων ζῴων γενόμενα πειράματα.

Ἡ φρύξις (καβούρδισμα) τοῦ καφὲ δέον νὰ γίνεται ἐν κεκλεισμένοις φρυγέτροις καὶ νὰ μὴ παρατείνεται ἐπὶ πολὺ μέχρις ἀπανθρακώσεως, ἀλλὰ μέχρις οὗ χρωματισθῶσιν ὀρθοὶ οἱ κόκκοι· διότι ἄλλως ὅλαι αἱ πτητικαὶ οὐσίαι ἀποσυντιθέμεναι ἀφίπτανται καὶ καταλείπουσι καθαρὸν ἄνθρακα. Τινὲς συνιστῶσι πρὸ τῆς φρύξεως τὴν δι' ὕδατος πλύσιν τῶν κόκκων τοῦ καφέ· διὰ ταύτης δὲ πρῶτον μὲν καθαρίζονται οἱ κόκκοι, δεύτερον δὲ προσλαμβάνουσι μικρὸν ποσὸν ὕδατος, ὅπερ κωλύει τὴν ταχεῖαν ἀπανθράκωσιν αὐτῶν, ἐνῷ συγχρόνως οἱ σχηματιζόμενοι ἀτμοὶ ἐν τῷ φρυγέτρῳ εὐκολύνουσι τὴν διάρρηξιν αὐτῶν καὶ ἀποσύνθεσιν τῶν συστατικῶν των.

Σ. Μ.

Κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Μοντεσκιοῦ, οἱ βάρβαροι Τάρταροι ἐπιγράφουσι τ' ὄνομά των ἐπὶ τῶν βελῶν τὰ ὁποῖα ἐκτοξεύουσιν, ὅπως ὁ ἐχθρός των γνωρίζῃ αὐτό.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Τὴν 9/21 Μαρτίου πανταχοῦ τῆς γῆς ἡ ἡμέρα εἶνε ἴση μὲ τὴν νύκτα· ἀπὸ τῆς ἡμέρας αὐτῆς γίνονται εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον τῆς γῆς (τὸ ὁποῖον κατοικοῦμεν καὶ ἡμεῖς) μακρότεραι αἱ ἡμέραι, εἰς τὸ νότιον ὅμως αἱ νύκτες, μεχρισοῦ τὴν 9/21 Ἰουνίου εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον γίνεται ἡ μακροτέρα ἡμέρα καὶ εἰς τὸ νότιον ἡ μακροτέρα νύξ. Ἀπὸ τῆς 9/21 Ἰουνίου ἀρχίζει νὰ σμικρύνεται ἡ ἡμέρα εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον καὶ νὰ γίνεται μακροτέρα εἰς τὸ νότιον, μεχρισοῦ τὴν 11/23 Σεπτεμβρίου γίνεται πάλιν πανταχοῦ τῆς γῆς ἡ ἡμέρα ἴση μὲ τὴν νύκτα. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας αὐτῆς ἡ ἡμέρα γίνεται μικροτέρα τῆς νυκτὸς εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον, εἰς τὸ νότιον ὅμως μεγαλητέρα, μεχρισοῦ τὴν 9/21 Δεκεμβρίου γίνεται ἡ μακροτέρα ἡμέρα εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον καὶ ἡ μακροτέρα εἰς τὸ νότιον. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας πάλιν αὐτῆς ἀρχίζει νὰ αὐξάνῃ ἡ ἡμέρα εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον καὶ νὰ σμικρύνεται εἰς τὸ νότιον. Ἡ ἡμέρα λοιπὸν εἶνε μακροτέρα τῆς νυκτὸς ἀπὸ τῆς 9/21 Μαρτίου μέχρι τῆς 11/23 Σεπτεμβρίου εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον καὶ μικροτέρα εἰς τὸ νότιον· ἀπὸ τῆς 11/23 Σεπτεμβρίου μέχρι τῆς 9/21 Μαρτίου τὸ ἀντίθετον μικροτέρα εἰς τὸ βόρειον καὶ μακροτέρα εἰς τὸ νότιον ἡμισφαίριον. Αἱ ἡμέραι αὐξάνουν εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον ἀπὸ τῆς 9/21 Δεκεμβρίου, ὁπότε γίνεται ἡ μικροτέρα ἡμέρα δι' αὐτὸ, μέχρι τῆς 9/21 Ἰουνίου, ὁπότε γίνεται ἡ μικροτέρα νύξ· τὸ ἀνάπαλιν εἰς τὸ νότιον ἡμισφαίριον. Ἡ αὔξησις ἢ ἡ ἐλάττωσις τῆς ἡμέρας δὲν εἶνε ὁμοιόμορφος καθ' ὅλον τὸ ἔτος. Περὶ τὴν 9 Δεκεμβρίου ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ πρὶν καὶ μετὰ ἡ διάρκεια τῆς ἡμέρας εἶνε σχεδὸν ἡ αὐτὴ, ἡ δὲ μεταβολὴ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἀνεπαίσθητος· τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ περὶ τὴν 9 Ἰουνίου. Ἐκ τούτου καλοῦμεν τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἡλιοστάσια,

διότι φαίνεται ὁ ἥλιος ὡς νὰ μὴν μεταβάλλῃ σχετικῶς πρὸς τὸν ἰσημερινὸν θέσιν, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται ἡ διάρκεια τῆς ἡμέρας. Τοὐναντίον περὶ τὰς ἰσημερίας, τὴν 9 Μαρτίου δηλαδὴ καὶ τὴν 11 Σεπτεμβρίου, ἡ μεταβολὴ τῆς διαρκείας τῆς ἡμέρας εἶνε ἐπαισθητοτέρα. Ἐν Ἑλλάδι συνήθως λογίζομεν τὴν αὔξησιν ἢ τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἡμέρας ἀνὰ δύο λεπτὰ καθεκάστην· τοῦτο δὲν εἶνε ὀρθὸν δι' οἵαν δήποτε ἡμέραν τοῦ ἔτους· κατὰ τὸν Δεκέμβριον καὶ Ἰούνιον (περὶ τὰ ἡλιοστάσια) εἶνε ἀνεπαίσθητος, εἶτα εἶνε ἑνὸς μόνου λεπτοῦ καὶ εἶτα δύο λεπτῶν καθημέραν, ἐνῷ περὶ τὰς ἰσημερίας φθάνει τὰ τρία λεπτά, ἡ ἡμέρα δηλαδὴ αὐξάνει τρία λεπτὰ περίπου περὶ τὴν 9 Μαρτίου καὶ σμικρύνεται κατὰ τρία περίπου λεπτὰ περὶ τὴν 11 Σεπτεμβρίου.

Ὅσον ἀπομακρυνόμεθα τοῦ ἰσημερινοῦ τοσοῦτον αἱ μεταβολαὶ εἶνε μεγαλήτεραι καὶ τοσοῦτο μεγαλητέρα εἶνε καὶ ἡ μακροτέρα ἡμέρα, ὅπως καὶ τἀνάπαλιν ἡ μακροτέρα νύξ, διότι ὅση εἶνε ἡ διάρκεια τῆς μακροτέρας ἡμέρας τὸ θέρος, ἄλλη τόση εἶνε καὶ ἡ διάρκεια τῆς μακροτέρας νυκτὸς τὸν χειμῶνα.

Εἰς τὸν ἰσημερινὸν ἡ ἡμέρα εἶνε καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἴση πρὸς τὴν νύκτα. Εἰς τοὺς πόλους ἐξεναντίας ἡ ἡμέρα διαρκεῖ ἓξ μῆνας καὶ ἡ νὺξ ἄλλο τόσον.

Ἐὰν δὲν περιεβάλλετο ἡ γῆ ὑπὸ ἀτμοσφαίρας, εἰς ὡρισμένην τινὰ διάρκειαν τῆς ἡμέρας κατὰ τὸ θέρος θὰ ἀντεστοίχει ἀκριβῶς μία ἴση νὺξ κατὰ τὸν χειμῶνα· π. χ. τὴν 13 Μαΐου, 27 ἡμέρας πρὸ τῆς θερινῆς τροπῆς, καὶ τὴν 6 Ἰουλίου, 27 ἡμέρας μετ' αὐτήν, ἡ διάρκεια τῆς ἡμέρας ἐν Ἀθήναις ἄνευ τῆς ἐπιρροῆς τῆς ἀτμοσφαίρας θὰ ἦτο 13 ὡρῶν καὶ 17 λεπτῶν, ἡ δὲ νὺξ 10 ὡρῶν καὶ 43 λεπτῶν· τὴν 12 Νοεμβρίου, 27 ἡμέρας πρὸ τῆς χειμερινῆς τροπῆς, καὶ τὴν 5 Ἰανουαρίου, 27 ἡμέρας μετ' αὐτήν, ἄνευ τῆς ἐπιρροῆς τῆς ἀτμοσφαίρας ἡ διάρκεια τῆς ἡμέρας θὰ ἦτο 10 ὡρῶν καὶ 44 λεπτῶν καὶ τῆς νυκτὸς 13 ὡρῶν καὶ 16 λεπτῶν. Ἐπίσης καὶ ἡ διάρκεια τῆς μακροτέρας ἡμέρας θὰ ἦτον ἀκριβῶς ἴση πρὸς τὴν τῆς μακροτέρας νυκτὸς 14 ὡρῶν καὶ 40 λεπτῶν. Οὕτω λοιπόν, ἐὰν ἐπροσθέτομεν τὴν διάρκειαν ὅλων τῶν ἡμερῶν τοῦ ἔτους καὶ ὅλων τῶν νυκτῶν, θὰ εὑρίσκομεν τὸ αὐτὸ ἄθροισμα. Πράγματι ὅμως ἕνεκα τῆς ἀτμοσφαίρας αἱ ἡμέραι ἔχουσιν ἐν συνόλῳ μακροτέραν διάρκειαν παρὰ τὰς νύκτας. Ἡ διαφορὰ αὐτὴ αὐξάνει ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ λυκαυγές.

Ἡ γῆ δηλαδὴ περιβάλλεται ὑπὸ τῆς ἀτμοσφαίρας, τῆς ὁποίας τὸ ὕψος δὲν εἶνε ἀκριβῶς γνωστόν, συνήθως ὅμως θεωρεῖται ἴσον πρὸς 75-100 χιλ. μέτρων. Ἡ ἀτμοσφαῖρα προξενεῖ θλάσιν τοῦ φωτός, κάμνει δηλαδὴ ὅταν αἱ ἀκτῖνες τοῦ φωτὸς τοῦ ἡλίου διέρχωνται δι' αὐτῆς νὰ ἀλλάσσωσι κατά τι τὴν διεύθυνσίν των. Ἐκ τούτου, πρὶν ὁ ἥλιος φθάσῃ ἀκριβῶς εἰς τὸν ὁρίζοντα καὶ ἐνῷ εὑρίσκεται ἀκόμη εἰς τόξον 0° καὶ 35' ὑπ' αὐτόν, ἀρχίζουν αἱ ἀκτῖνες αὐτοῦ νὰ φαίνωνται· ἐπίσης, καὶ κατὰ τὴν δύσιν αὐτοῦ πρέπει νὰ κατέλθῃ κατὰ τὸ αὐτὸ τόξον κάτωθεν τοῦ ὁρίζοντος, ὅπως ἐκλείψωσιν αἱ ἀκτῖνες αὐτοῦ. Ἕνεκα τῆς θλάσεως λοιπὸν ἡ ἡμέρα αὐξάνει κατά τι καὶ τὸ πρωΐ καὶ τὸ ἑσπέρας. Ἡ αὔξησις αὐτὴ εἶνε τοσοῦτο μεγαλητέρα, ὅσον ἀπομακρυνόμεθα ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ καὶ πλησιάζομεν ἕνα τῶν πόλων. Διὰ τῆς θλάσεως αὐξάνει ἡ ἡμέρα τόσον τὸ πρωΐ καθὼς καὶ τὸ ἑσπέρας εἰς μὲν τὸν ἰσημερινὸν ἀνὰ 2 $\frac{1}{2}$ λεπτὰ τῆς ὥρας, εἰς δὲ τοὺς πόλους ἀνὰ 3 μῆνας καὶ 20 ἡμέρας. Ἐν Ἀθήναις ἡ ἡμέρα αὐξάνει τόσον τὸ πρωΐ ὅσον καὶ τὸ ἑσπέρας ἀνὰ 4 περίπου λεπτά.

Ἀλλὰ καὶ πρὶν ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος καὶ ἀφοῦ δύσῃ ἐξακολουθεῖ νὰ φέγγῃ μὲ τὸ λυκόφως. Αἰτία καὶ τούτου εἶνε πάλιν ἡ ἀτμοσφαῖρα. Ἐνόσῳ δηλαδὴ ὁ ἥλιος δὲν κατέλθῃ πλέον τῶν 17-18° κάτωθεν τοῦ ὁρίζοντος, ἀνταναχλῶνται αἱ ἀκτῖνες αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἀτμοσφαίρας, καὶ τοῦτο γεννᾷ τὸ λυκόφως. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν τὴν πρωΐαν αὐτὸ εἶνε πολὺ ἀσθενές, μόλις ὑποφῶσκον εἰς τὸν ὁρίζοντα, βαθμηδὸν ὅμως αὐξάνει, διότι φθάνουσιν ἀκτῖνες ἀπὸ περισσότερα μέρη τῆς ἀτμοσφαίρας δι' ἀντανακλάσεως καὶ τὸ φῶς αὐτοῦ αὐξάνει, καὶ οὕτως ἔχομεν φῶς πρὶν ἀκόμη ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος. Ὁμοίως καὶ ἀφοῦ αὐτὸς δύσῃ ἔχομεν φῶς τὸ ὁποῖον βαθμηδὸν ἐξασθενεῖ, μεχρισοῦ κατελθόντος τοῦ ἡλίου 17-18° κάτωθεν τοῦ ὁρίζοντος, ἐκλείπει καὶ τὸ τελευταῖον αὐτοῦ ἴχνος. Ἡ διάρκεια τοῦ λυκόφωτος εἶνε μικροτέρα εἰς τὸν ἰσημερινόν, μείζων δὲ καθόσον πλησιάζομεν ἕνα τῶν πόλων. Παρ' ἡμῖν ἡ διάρκεια αὐτοῦ εἶνε 1 $\frac{1}{2}$-2 ὥρας περίπου, εἶνε δὲ μείζων μὲν περὶ τὰς τροπάς, ἐλάσσων δὲ περὶ τὰς ἰσημερίας. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ὅταν ὁ καιρὸς ἦνε συννεφώδης δὲν ἀποφαίνεται τοσοῦτο τὸ λυκόφως, ὅσον ὅταν ἦνε αἴθριος. Τὸ λυκόφως εἶνε πολὺ εὐεργετικόν, ὄχι μόνον διότι δι' αὐτοῦ ἔχομεν φῶς ἐπὶ χρόνον τινὰ καὶ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου καὶ μετὰ τὴν δύσιν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ διότι δι' αὐτοῦ γίνεται βαθμιαία ἡ μετάβασις ἀπὸ τοῦ σκότους τῆς νυκτὸς εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας.

Εἰς τὸν ἑπόμενον πίνακα περιέχεται ἡ διάρκεια τῆς μεγίστης ἡμέρας εἰς διαφόρους τόπους τῆς γῆς ἄνευ τῆς ἐπιρροῆς τῆς θλάσεως καὶ ἄνευ τοῦ λυκαυγοῦς. Τὴν διάρκειαν αὐτὴν πρέπει νὰ αὐξήσωμεν διὰ τὴν Ἑλλάδα κατὰ 8 λεπτὰ ἕνεκα τῆς θλάσεως, ἐνῷ τὸ λυκαυγές, ὅπως εἴπομεν, ἔχει διάρκειαν κατὰ μὲν τὰς ἰσημερίας 1 $\frac{1}{2}$ ὥρας κατὰ δὲ τὰς τροπὰς σχεδὸν 2 ὡρῶν. Εἰς τὴν Πετρούπολιν τὸ λυκαυγὲς κατὰ μὲν τὰς ἰσημερίας εἶνε 4 $\frac{1}{2}$ ὡρῶν, κατὰ δὲ τὴν θερινὴν τροπὴν δὲν παύει δι' ὅλης τῆς νυκτός.

Πόλεις	ὥρ.	λ.
Ἀθῆναι	14	39
Ἐρικοῦσα[1]	14	50
Ἀντικύθηρα	14	26
Κωνσταντινούπολις	14	57
Βουκουρέστιον	15	23
Παρίσιοι	15	59
Λονδῖνον	16	12
Βερολῖνον	16	36
Κοπενάγη	17	16
Πετρούπολις	18	28
Βιέννη	15	52
Ῥώμη	15	3
Ἱερουσαλὴμ	14	5
Ἀλεξάνδρεια	14	2
Κουΐτον	12	1
Μαδρὰς	12	46
Ῥίον Ἰανείρου	13	25
Βασιγκτὼν	14	44
Ὀδεσσὸς (ἐπὶ τοῦ βορ. πολ. κύκλου)	24	0
Βόρειον Ἄκρωτήριον	2 $\frac{1}{2}$ μῆνας	
Βορεία ἄκρα τῆς Νοβάϊας Σέμπλας	3 $\frac{1}{2}$ μῆνας	

Δ. Κ. Κοκκιανός.

ΔΗΜΩΔΕΙΣ ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΓ. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Τὸν Νοέμβριον μῆνα σπεῖρε.

Ἡ ἄλλως:

Τὸν Νοέμβριον νόγα καὶ σπέρνε.

Καὶ:

Νοέμβρι νόει καὶ σπέρνε χλωρά, ξηρά, πελεκκστά· Δεκέμβρι ἰδὲ κι' ἀπόσπερνε· εἰ δὲ καὶ δὲν ἀποσπείρῃς, τάγιζε καὶ σταύλιζε.

*

Ὁ ἀε Μηνᾶς ἐμήνυσε, πούλεια μὴ ἐξημερώσῃ.

Ἡ πλειὰς δύει, κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ κ. Ἰουλίου Σμὶθ, τὴν 17 ἢ τὴν 20 Νοεμβρίου, ὀλίγας δηλονότι ἡμέρας μετὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Μηνᾶ (11 Νοεμβρίου).

*

Ἡ πούλεια βασιλεύοντας κι' ὁ καλὸς γεωργὸς ἀποσπέρνοντας.

Καὶ ἄλλως:

Ὄντας ἡ πούλεια βασιλεύει, ὁ καλὸς ζευγολάτης ἀποσπέρνει κι' οὔτε τσοπάνης 'ς τὰ βουνὰ, οὔτε ζευγᾶς 'ς τοὺς κάμπους.

Καὶ:

Ἡ πούλεια βασιλεύουσα
καὶ 'πίσω παραγγέλλουσα,
μηδὲ τσοπάνης 'ς τὰ βουνὰ,
μηδὲ γεωργὸς 'ς τοὺς κάμπους.

Προτοῦ ἡ πλειὰς δύσῃ πρέπει οἱ γεωργοὶ νὰ ἀποπερατώσωσι τὰς σπορὰς αὐτῶν καὶ οἱ ποιμένες, ὅσοι ἔτι δὲν κατῆλθον τῶν ὀρεινῶν αὐτῶν νομῶν, νὰ κατέλθωσιν εἰς τὰ χειμαδεῖα.

*

Ἐὰν δὲν ἔλθω τοῦ ἁγίου Μηνᾶ, τοῦ ἁγίου Φιλίππου εἶμαι αὐτοῦ καὶ νὰ μοῦ χαιρετᾷς τοὺς παλαιοκαππάδες.

Ὑποτίθεται ὅτι ταῦτα λέγει ὁ Χειμὼν· ἂν δὲν ἔλθῃ τὴν 11 Νοεμβρίου θὰ ἔλθῃ ἀφεύκτως τὴν 14, καὶ τότε αἱ κάππαι πρέπει νὰ τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν. Ἡ αὐτὴ παροιμία λέγεται καὶ ἄλλως:

Τοῦ ἅι Μηνᾶ ἐμήνυσε ὁ κάππος ὁ χειμῶνας:
— Ἔρχομαι ἢ δὲν ἔρχομαι, καὶ τ' ἅι Φιλίππ' αὐτοῦ εἶμαι.

*

Τὸν Νοέμβρι καὶ Δεκέμβρι φύτευε καταβολάδκις.

Καταβολάδκις, τὰ μοσχεύματα ἢ αἱ παραφυάδες τῶν ἀμπέλων.

**

ΜΙΑ ΑΚΤΙΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Ἐκ τῶν τοῦ Ἀλφόνσου Κάρρ.

Ἡ θρησκεία εἶνε ἄριστόν τι χρῆμα· χάριν αὐτῆς ὑψῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν ὁ ἄνθρωπος ἀποκτᾷ μεγάλην δύναμιν καὶ παρηγορίαν.

Εἶδον ἐν καιρῷ μεγίστου κινδύνου συγκινητικόν τι θέαμα γενναιότητος καὶ ἐμψυχώσεως ἐμπνευσθείσης ὑπὸ τῶν θρησκευτικῶν ἰδεῶν.

Εἶχον συνοδεύσει ἁλιεῖς εἰς τὴν θάλασσαν· ὅταν ἀπεπλεύσαμεν ὁ καιρὸς ἦτο εὔδιος καὶ ὁ οὐρανὸς οὐδὲν ἐνέφαινε σημεῖον κινδύνου εἰς ναύτην τοσοῦτον πεπειραμένον οἷος ἐγώ.

Ἀλλὰ περὶ τὴν μεσημβρίαν ὁ ἄνεμος πνεύσας αἰφνιδίως ἀπὸ ἀνατολῶν ἔρριψεν ἡμᾶς εἰς φοβερὰν τρικυμίαν.

Τὸ πλοιάριόν μας ἐφέρετο ὑπὸ τῶν κυμάτων ὡς κέλυφος καρύου. Μετὰ μακρὰς δὲ καὶ ματαίας προσπαθείας οἱ ναῦται ἀπώλεσαν τὸ θάρρος. Ὁ πλοίαρχος ὁδηγούμενος ὑπὸ τῆς πυξίδος ἐκυβέρνα τὸ πλοῖον, ἀλλ' εἰς μάτην, διότι ὅλοι εἶχον κατακλιθῆ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐγκαταλιπόντες πᾶσαν ἐργασίαν. Τότε δὲ ἰδὼν ὅτι οὐδεμία ὑπολείπετο ἐλπὶς, ἐξήγαγε τὸν μάλλινόν του σκοῦφον καὶ εἶπε: «Παιδιὰ ἂς προσευχηθῶμεν.» Ὁ ναύκληρος τῷ ἀπήντησε: «Διατί νὰ προσευχηθῶμεν; Ἰδὲ τὰς νεφέλας ταύτας τὰς ἐγγιζούσας τὰ ἱστία μας καὶ χωρίζουσας ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ· ἡ προσευχή μας δὲν θέλει φθάσει ἕως ἐκεῖ ἐπάνω.» Ὁ πλοίαρχος ἡτοιμάζετο νὰ ἀπαντήσῃ ὅτι προσευχὴ προερχομένη ἐκ βάθους καρδίας δὲν ἀπόλλυται, ὅτε παρετήρησε διὰ μέσου τῶν μελανῶν νεφελῶν αἵτινες ἐκάλυπτον τὸν οὐρανὸν, διακωλύουσαι τὸ φῶς, κηλῖδα ὡραίου διαυγοῦς κυανοῦ χρώματος, διὰ δὲ τῆς ῥωγμῆς τοῦ νέφους ἀκτῖνα ἡλιακὴν πίπτουσαν ἐπὶ τῆς μελαίνης θαλάσσης. «Παιδιὰ, ἀνεφώνησεν, ἰδοὺ ἀνοικτὸν ἐν παράθυρον τοῦ οὐρανοῦ: ὁ Θεὸς βλέπει τὰ δυστυχή του πλάσματα κινδυνεύοντα, γνωρίζει ὅτι ἔχομεν γυναῖκας

1. Μικρὰ νῆσος πρὸς βορρᾶν τῆς Κερκύρας, θεωρουμένη ὡς ἡ βορειοτάτη ἄκρα τῆς Ἑλλάδος.

καὶ παιδιά, ἡ δὲ ἀκτὶς αὕτη τοῦ ἡλίου εἶνε ἐν τῶν βλεμμάτων του. Ἂς προσευχηθῶμεν!»

Τότε ὅλοι ἐστράφησαν πρὸς τὸ ὡραῖον ἐκεῖνο παράθυρον τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀπηύθυνον πρὸς τὴν Παναγίαν σύντομον καὶ θερμὴν προσευχήν.

Ἀκτὶς ἔτι λαμπροτέρα τῆς πρώτης ἐφάνη καταβαίνουσα καὶ φέρουσα εἰς ὅλων τὰς καρδίας τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ προσευχή των εἰσηκούσθη.

Ὅλοι ἤρχισαν τότε νὰ ἐργάζωνται μετὰ νέου θάρρους καὶ νέων δυνάμεων. . . Μετὰ τέσσαρας ὥρας εἰσήλθομεν εἰς τὸν λιμένα.

Κ« Α*

Τὸ συνωδεῦον τοὺς ἑπομένους ὡραίους στίχους τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν ποιητοῦ Ζαλοκώστα ἰχνογράφημα ἐσχεδιάσθη ὑπὸ διακεκριμένου ἕλληνος καλλιτέχνου.

Σ. τ. Δ.

ΤΟ ΣΙΓΑΡΟΝ

Τὸ ἀηδόνι μέσα σὲ σπηλιὰς δὲν χύνει τὴν λαλιά του·
Θέλει τὸ φῶς, καὶ στὴ νιοπὰ
Φύλλα τῶν δένδρων ἀγαπᾷ
Νὰ χτίζῃ τὴν φωλιά του.

Παληὸν καιρὸ, ταὶς ὤμορφαις, τ' ἀηδόνια τῆς ζωῆς μας,
Σὲ σπίτια ἀκρόβανα, κ' ἔκει
Κλεισμέναις, σὰν σὲ φυλακή,
Κρατοῦσαν οἱ γονεῖς μας.

Τώρα πετοῦνε ἐλεύθεραις, σὰν τὰ πουλιὰ στὴ δάση,
Πατοῦνε ἐλεύθερη μιὰ γῆ—
Ὦ! ζηλεμένοι στρατηγοί,
Τὸ χῶμά σας ν' ἁγιάσῃ!

Σᾶς πρέπει, Ἑλληνοπούλαις μου, τὸ σκῆπτρο ὁποῦ κρατεῖτε·
Προστάζετε, καὶ ἡ γῆ γελᾷ,
Καὶ ὅμως προσέξτε μὴ τυφλὰ
Τὴ δόσι ἀκολουθῆτε.

Ἔχει κατώφλι ἡ θύρα σας καὶ σύνορα ἡ τιμή σας.
Συλλογισθῆτε τί ἐντροπὴ,
Ἂν ἔλθῃ ξένος καὶ σᾶς πῇ·
«Ἐφράγκεψε ἡ ψυχή σας.»

Γιὰ δέτε τὴν πολύπαθη, τὴν φράγκα, πῶς κρατάει
Τὸ μέτωπο ψηλὰ ψηλὰ,
Καὶ μὲ καμώματα τρελὰ
Καπνίζει καὶ γελάει!

Ἐσεῖς, Ἑλληνοπούλαις μου, νὰ μὴν ἐπιθυμῆτε
Αὐτὰ τῆς φράγκας τῆς τρελῆς. . .
Ὦ, κάλλια τόχω στῆς Βουλῆς
Τὸ βῆμα ν' ἀνεβῆτε!

Κ' ἐγὼ Συντάκτης πρακτικῶν νὰ στέκωμ' ἀντικρύ σας,
Καὶ ὅλος καρδιὰ καὶ ὅλος αὐτὶ,
Νὰ μεταφέρω στὸ χαρτὶ
Τὴ λιγερὴ φωνή σας.

«Τί παράδοξον τόπον ἐξελέξατε διὰ πατρίδα!» ἔλεγέ ποτε ὁ ἄγγλος Οὐάδιγκτων εἰς τὸν ναύαρχον Τομπάζην, δεικνύων τὸν φαλακρὸν καὶ ἔρημον βράχον τῆς Ὕδρας, ἐφ' οὗ παρατάσσονται ἀμφιθεατρικῶς αἱ λευκαὶ οἰκίαι τῆς πόλεως — μαγικὸν ἀληθῶς παρίστῶσαι θέαμα ἐν τῇ χιονώδει μαρμαρίνῳ αὐτῶν ἀνεβολῇ, καὶ ὁμοιάζουσαι, ὁσάκις φωτίζονται τὰ παράθυρά των καὶ λάμπει ἡ πανσέληνος, πρὸς «χρυσοῦς ἀστέρας ἐπὶ ἀργυροῦ οὐρανοῦ.»—«Ἡ ἐλευθερία», ἀπήντησε ταχὺς ὁ ὑδραῖος, «ἐξέλεξε τὸν τόπον αὐτὸν, καὶ ὄχι ἡμεῖς.»

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

*** Δὲν εἶχεν ἄρα δίκαιον ὁ εὐφυέστατος Φονταινέλλης νὰ ὁρίσῃ τὴν Ἱστορίαν «Μυθολογίαν κατὰ συνθήκην»; Δοκίμασον ὅμως νὰ διορθώσῃς τὰς ἀτοπίας τῆς Ἱστορίας· εἰπὲ, π. χ., ὅτι οἱ τριακόσιοι ῥαβδισμοὶ, διὰ τῶν ὁποίων, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἡροδότου, ἐσωφρόνισε τὸν Ἑλλήσποντον ὁ Ξέρξης, δηλοῦσι, κατὰ τὴν εὔστοχον παρατήρησιν τοῦ Γυλλίου, τὰς ἀγκύρας δι' ὧν διέταξε νὰ στερεωθῶσιν αἱ ὑποστηρίζουσαι τὴν γέφυραν τριήρεις, καθὼς καὶ αἱ ῥιφθεῖσαι κατὰ τοῦ ὕψους πέδαι, τὰς ἁλύσεις δι' ὧν αὗται συνεκρατοῦντο, καὶ θέλεις ἰδεῖ πόσον νέφος ὕβρεων θέλει σφενδονισθῆ ἐναντίον σου, διότι διαστρέφεις τὰς πατροπαραδότους ἀναμνήσεις, καὶ δὲν ἀρνεῖς τοὺς βαρβάρους νὰ νομίζωνται, κἂν δὲν ἦνε, καταγέλαστοι. Ἔπειτα ἡ κυρίως Ἱστορία εἶνε κτῆμα λυσιτελὲς διὰ τοὺς σοφοὺς καὶ τοὺς διπλωμάτας μόνον· ὁ δὲ πολὺς ὅμιλος δὲν γνωρίζει ἀπ' αὐτῆς, εἰ μὴ περίεργά τινα ἀνέκδοτα, ἤ τινας εὐφυεῖς ἢ ἀστείας ἀποκρίσεις, καὶ ἴσως ἴσως καὶ τὰ ὀνόματα τι-

1. Ἱστ. τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ Κ. Μ. Παρθένη, μέρος β'.

νῶν τόπων, ὅπου συνεκροτήθησαν ἐπίσημοί τινες μάχαι. Πόσοι ἐκ τῶν ἀναγνόντων τὴν Ῥωμαϊκὴν Ἱστορίαν ἐνθυμοῦνται, φέρ' εἰπεῖν, ὅτι ἡ Κλεοπάτρα ἀφῆκε καταναυμαχηθέντα τὸν Ἀντώνιον εἰς τὸ Ἄκτιον, καὶ τὰ ἐπρύμνισε πρὸς τὴν Αἴγυπτον; Τὸ μαργαριτάριον, ὅμως, τὸ ὁποῖον, ἀναλυθὲν ἐν ὀξειδίῳ, κατέπιε δηθεν ἡ ἀνυπόστατος Αἴγυπτία, οὐδὲν τῶν ἐν τοῖς σχολείοις παιδίων θὰ λησμονήσῃ ποτὲ, ἂν καὶ ἀπεδείχθη ὅτι τὸ ὄξος δὲν διαλύει τὰ μαργαριτάρια. Ἄλλο σημαντικὸν πρόσωπον τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἱστορίας εἶνε ὁ Λούκουλλος, νικητὴς τοῦ Ἀμιλκάρ, κατακτητὴς τῶν βασιλέων τοῦ Πόντου, μέγας στρατηγὸς, ἐραστὴς καὶ προστάτης τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐπιστημῶν, ὅστις πρῶτος εἰσήγαγεν ἐν Ῥώμῃ τὴν Ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν. Ἅπαντα ταῦτα ὅμως δὲν ἤθελον ἀφήσῃ τὴν μνήμην του ζῶσαν παρὰ τοῖς ὀλίγοις ἀναγνώσταις τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἱστορίας, ἐὰν συγχρόνως δὲν ἦτον καὶ λαμπρὸς ἐστιάτωρ, καὶ ἴσως ἐὰν δὲν μετέφερε πρῶτος ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην τὰ κεράσια. (Σ. Δ. Βυζάντιος.)

*** Αἱ μεμονωμέναι νίκαι εἶνε ὑπὲρ τῶν συμφερόντων, ἀλλ' αἱ καθολικαὶ ὑπὲρ τῶν ἰδεῶν. Πολλάκις ὀφείλει τις νὰ θυσιάζῃ τὰ συμφέροντά του, τὰς πεποιθήσεις του καὶ τὸ κόμμα του χάριν ἀνωτέρου συμφέροντος τῆς πατρίδος. (Castelar.)

*** Αἱ καλαὶ ἕξεις εἰσὶ κομβολόγιον μαργαριτῶν. Λύσον τὸν κόμβον καὶ ἅπαντες οἱ κόκκοι διασπείρονται.

*** Ὁ μεγαλήτερος κλέπτης τοῦ κόσμου εἶνε τὸ κακὸν βιβλίον, διότι σοῦ κλέπτει τὸν καιρόν.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Τὸ πένθος ἐν Κίνᾳ.

Τὸ πένθος ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ αὐτοκράτορος ἐν Κίνᾳ θεωρεῖται ἐκ τῶν σπουδαιοτάτων ὑποθέσεων τοῦ Κράτους. Ὡς πένθιμον χρῶμα εἶναι καθιερωμένον τὸ λευκὸν, ἐπειδὴ δὲ ὅλοι οἱ Κινέζοι εἰσὶν ὑποχρεωμένοι πενθοῦντες τὸν αὐτοκράτορά των νὰ φέρωσιν ἐπὶ ἑκατὸν συνεχεῖς ἡμέρας τὴν αὐτὴν ἐνδυμασίαν, ἀμφίβολον λίαν εἶναι ἂν μετὰ τὸ πέρας τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος δύναταί τις νὰ μαντεύσῃ τὸ χρῶμα ὅπερ ἀρχῆθεν αὕτη εἶχε. Κατὰ τὸν θάνατον τοῦ τελευταίου αὐτοκράτορος τοσοῦτον ἐπιζήτητον κατέστη τὸ λευκὸν ἀστραχάνιον ὕφασμα, ὥστε ἐντὸς ὀλιγίστων ἡμερῶν ἡ τιμή αὐτοῦ ἐδιπλασιάσθη. Τὸ πένθος ὅμως ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ αὐτοκράτορος δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὴν ἐνδυμασίαν· πρὸς ἐκδήλωσιν αὐτοῦ ὑπάρχει καὶ ἑτέρα συνήθεια, ἧς δυσάρεστος λίαν ἀποβαίνει ἡ τήρησις. Μετὰ τὴν ἐπίσημον ἀγγελίαν τοῦ θανάτου, ἀπαγορεύεται πᾶς γάμος καθ' ἅπαν τὸ Οὐράνιον Κράτος ἐπὶ τρία ὁλόκληρα ἔτη. Ἐννοεῖται λοιπὸν ὅτι κατὰ τὰς ὀλίγας ἡμέρας, αἵτινες μεσολαβοῦσι μεταξὺ τοῦ θανάτου τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τῆς ἀγγελίας αὐτοῦ, πολυπληθέστατοι τελοῦνται γάμοι, ἐπισπευδομένων πάντων τῶν ἐκκρεμῶν συνοικεσίων.

Νοημοσύνη τῶν λύκων.

Οἱ λύκοι ποτὲ δὲν διαβαίνουσι ποταμοὺς ἢ χειμάῤῥους ἀνὰ εἷς καὶ χωριστὰ, διὰ τὸν φόβον μὴ παρασυρθῶσιν ὑπὸ τοῦ ῥεύματος· ἀλλὰ συγκρατοῦνται δάκνοντες ὁ ἑπόμενος τὴν οὐρὰν τοῦ προηγουμένου καὶ σχηματίζοντες οὕτως ἀδιάσπαστον ἅλυσιν.

Κατάχρησις κατεψυγμένου ὕδατος.

Ἀναμφίβολον εἶναι, λέγουσιν οἱ Καιροὶ τῆς Νέας Ὑόρκης, ὅτι ἐὰν ἡ κατάχρησις τῶν δυνατῶν οἰνοπνευμάτων εἶναι ἐν ἐκ τῶν ὀλεθριωτέρων κακῶν ἅτινα συνεπήγαγεν ὁ πολιτισμὸς, ἡ ἄμετρος χρῆσις τοῦ κατεψυγμένου ὕδατος εἶναι σχεδὸν ἐπίσης ὀλεθρία εἰς τὴν ὑγείαν ἐν Ἀμερικῇ. Ὅσον παράδοξον καὶ ἂν δύναται νὰ φανῇ τοῦτο, ὑπάρχουσιν ὅμως χιλιάδες ἀνθρώπων οἵτινες ὑποπίπτουσιν εἰς τὴν ἀκρασίαν τῆς ψυχροποσίας ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις. Ἀρχίζει τις τὴν ἡμέραν του πίνων ἓν ἢ πλειότερα ποτήρια κατεψυγμένου ὕδατος πρὸ τοῦ προγεύματος, ἐνῷ δὲ προγευματίζει, παραδίδεται εἰς τὴν καταχρηστικὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχροποσίας. Πορευόμενος εἰς τὰς ἀσχολίας του, σταματᾷ εἰς τὰ πολυάριθμα ἐργαστήρια ἅτινα ἐκθέτουσιν εἰς τὸν λαὸν τὰς καλιοῦχον ὕδωρ περιεχούσας κρήνας των, καὶ πληροῦσι ποτήρια κατεψυγμένου ὕδατος. Εἰς τὸ γραφεῖόν του ὁ Ἀμερικανὸς ἔχει πάντοτε πρόχειρον κατεψυγμένον ὕδωρ, τοῦ ὁποίου ἡ διηνεκὴς χρῆσις καταστρέφει τὸν στόμαχον καὶ τοὺς ὀδόντας, καὶ ὅταν ὁ ὑδροπότης οὗτος ἐπιστρέψῃ οἴκαδε μετὰ τὴν ἐργασίαν τῆς ἡμέρας, διάγει ἀκόμη τὸ πλεῖστον τῆς νυκτὸς παραδεδομένος εἰς ταύτην τὴν ὀλεθρίαν συνήθειαν.

Πρὸ πάντων δὲ τὴν στιγμὴν ταύτην δύναται νὰ ἴδῃ τις τὰ θανάσιμα ἀποτελέσματα τοῦ κατεψυγμένου ὕδατος. Ὅταν τις φλεγόμενος ὑπὸ τοῦ καύσωνος θέλῃ νὰ τοῦ ἐπέλθῃ ἐγκεφαλικὴ συμφόρησις, κάλλιστον μέσον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἶναι νὰ πίῃ ὕδωρ θερμοκρασίας 32 βαθμῶν (0 τοῦ ἑκατ. ἢ κάτωθεν). Εἶναι προφανῶς ἐπικίνδυνον καὶ παράλογον τὸ νὰ πίνῃ τις ῥακίον ἐν ὥρᾳ καύσωνος, ἀλλ' εἶναι ζήτημα ἂν τὰ διάφορα εἴδη τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν εἶναι κινδυνωδέστερα εἰς τὴν ὑγείαν ἢ τὰ κατεψυγμένα ποτὰ ὧν γίνεται χρῆσις. Ὅπως δήποτ' ἂν ᾖ, ὁμολογητέον μετὰ τῶν Καιρῶν τῆς Νέας Ὑόρκης ὅτι ἡ ἐγκράτεια δὲν συνίσταται μόνον εἰς τὸ ν' ἀπέχῃ τις τῶν σφοδρῶν

ποτῶν, καὶ ὅτι δύναται καὶ αὐτὸς ὁ ὑδροπότης νὰ ᾖναι ἀκρατής.

—

Στατιστικὴ Ταχυδρομική.

Ἐδημοσιεύθη ἐσχάτως στατιστική τις ταχυδρομική, ἐξ ἧς ἐξάγονται λίαν ἐνδιαφέρουσαι πληροφορίαι περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐπιστολῶν, αἵτινες ἐτησίως ἀνταλλάσσονται μεταξὺ τῶν διαφόρων σημείων τοῦ κόσμου.

Κατ' ἔτος ἀποστέλλονται 3,300,000,000 ἐπιστολαὶ ἐφ' ἁπάσης τῆς ὑφηλίου, ἤτοι ὡς ἔγγιστα 100 ἐπιστολαὶ ἀνὰ δευτερόλεπτον καὶ 3 ἐπιστολαὶ ἀνὰ ἄτομον. Τὸ ὁλικὸν βάρος τῶν ἐπιστολῶν εἶναι 33 ἑκατομμύρια χιλιογράμμων. Ἂν ὁ χάρτης ἐφ' οὗ αὗται ἐγράφησαν ἤθελεν ἐκδιπλωθῆ, θὰ ἐκάλυπτεν ἐπιφάνειαν ἴσην μὲ τὴν ἔκτασιν τοῦ δουκάτου τῆς Σχαμβέργης Λίππας (ἐν Γερμανίᾳ). Ἐκ τοῦ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀποστελλομένων ἐπιστολῶν εἰσπράττονται διεθνῆ ταχυδρομικὰ τέλη συμποσούμενα εἰς 400 ἑκατομμύρια φράγκων. Διὰ νὰ κανονισθῇ ἡ διεθνὴς ὑπηρεσία τῶν διαφόρων ταχυδρομικῶν διοικήσεων ἐγένοντο 4000 περίπου ταχυδρομικαὶ συμβάσεις.

—

Οἱ Ἄγγλοι εἰς τὸν βόρειον πόλον.

Ἐκ τῆς δημοσιευθείσης ἐν τῷ Α' τόμῳ τῆς *Ἑστίας* πραγματείας τῶν *Ἀποδημιῶν εἰς τὸν πόλον*, ἐνθυμοῦνται οἱ ἀναγνῶσται ἡμῶν τὰς βασάνους καὶ τοὺς κινδύνους εἰς οὓς ἐξετέθησαν χάριν τῆς ἐπιστήμης πρὸ δύο ἐτῶν θαλασσοπόροι Αὐστριακοί, προβάντες μέχρι τοῦ 82 βαθμοῦ τοῦ βορείου πλάτους. Οἱ Ἄγγλοι ἐπεχείρησαν νέαν ἀποδημίαν, τὰ δὲ ἀποσταλέντα πλοῖα Alert καὶ Discovery, μετὰ ἑπτακαιδεκαμήνους ἀγῶνας ἐπανῆλθον κατ' αὐτὰς εἰς τὰ ἴδια καὶ κατέληξαν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ «πόλος εἶναι ἀπρόσιτος καὶ ἀδιόδευτος.» Οἱ Ἄγγλοι διεχείμασαν ἐν τῷ 82, 87 βαθμῷ, ἐπαγετοδρόμησαν δὲ μετὰ πολλῆς δυσκολίας (1 ἀγγλικὸν μίλιον καθ' ἑκάστην) μέχρι τοῦ 83, 20 (400 μόλις μίλια μακρὰν τοῦ πόλου), σημεῖον, εἰς ὃ μέχρι τοῦδε ἄνθρωποι, ἴσως δὲ καὶ ζῶα, δὲν προέβησαν, καθότι οὐδαμοῦ εὗρον ἴχνη Ἐσκιμώων πέραν τοῦ 82 βαθμοῦ. Ἐπὶ 142 ἡμέρας οὔτε ἀνατέλλοντα εἶδον ἥλιον οὔτε δυόμενον· τὸ θερμόμετρον εἶχε καταβῆ 104 βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδενικόν, ὁ παγετὸς δὲ ἦν 150-200 πόδας πυκνός. Πολλῶν κατεψύγησαν τὰ κῶλα· ἄλλοι ἐτελεύτησαν ὑπὸ ψύχους καὶ δυσεντερίας.

—

Ὁ μεγαλήτερος κάτοχος δημοσίων χρεωγράφων ἐν Γαλλίᾳ.

Ὁ μεγαλήτερος κάτοχος δημοσίων χρεωγράφων σήμερον ἐν Γαλλίᾳ εἶναι ἡ Κ° Furtado, εἰσπράττουσα κατὰ τριμηνίαν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἓν ἑκατομμύριον καὶ 18 φράγκα, ἤτοι 4 ἑκατομμύρια καὶ 72 φράγκα ἐτησίως. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἀντιπροσωπεύει κεφάλαιον (πρὸς 5 μόνον τοῖς ἑκατὸν) 80 ἑκατομμυρίων.

Ἐν Ἑλλάδι ὁ μεγαλήτερος κάτοχος δημοσίων χρεωγράφων εἶναι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, ἔχουσα, κατὰ τὴν Κατάστασιν αὐτῆς τῆς 31 Ὀκτωβρίου, ὁμολογίας ἐκ μὲν τοῦ ἐθνικοῦ δανείου τῶν δρ. 6 ἑκατομμυρίων δρ. 357,900 — ἐκ δὲ τοῦ δανείου τῶν 26 ἑκατομμυρίων δρ. 12,283, 488, ἀποφερούσας ἐτήσιον εἰσόδημα ὑπὲρ τὰς 931 χιλιάδας δραχμῶν.

—

Τηλεβόλον 150 τόνων.

Τὰ τηλεβόλα τοῦ ἀγγλικοῦ θωρηκτοῦ *ἡ Καταστροφή*, τοῦ καταπλεύσαντος πρό τινων μηνῶν εἰς Πειραιᾶ, 35 τόνων ὄντα, ἐθεωροῦντο ὡς τὰ μεγαλήτερα ἐξ ὅσων ἔφερον τὰ πολεμικὰ πλοῖα. Πρὸ μηνὸς, γράφουσι τὰ *Εἰκονογραφημένα Νέα τοῦ Λονδίνου*, κατεσκευάσθη ἐν Ἀγγλίᾳ τηλεβόλον 81 τόνων διὰ τὸ θωρηκτὸν *Ἀήττητος*, ἤδη δὲ κατασκευάζεται δι' ἄλλο μεγαλήτερον θωρηκτὸν τηλεβόλον 150 τόνων!

—

Ἡ ἀξία τῶν γυναικῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

Κατὰ τοὺς Λιθουανοὺς, γράφει ἡ Κ° Δώρα Ἰστριάς, αἱ γυναῖκες ἔχουσι μακρὰς ἐσθῆτας καὶ μικρὸν πνεῦμα. Παρὰ τοῖς κατοίκοις τῆς Γεωργίας ἡ ἀξία μιᾶς νεάνιδος ἀνέρχεται εἰς ἑκατὸν εἴκοσι φράγκα, παρὰ δὲ τοῖς Τσερεμίσσοις εἰς τετρακόσια. Οἱ Τάταροι Νογαῖς λαμβάνουσι γυναῖκα ἀντὶ τριάκοντα ἀγελάδων. Ἐν ταῖς κατωτάταις τάξεσι τῶν Κιργιζ-Καιζὰκ ἑκάστη κόρη πωλεῖται ἀντὶ πέντε μέχρις ἓξ προβάτων, ἐν δὲ ταῖς ἀνωτέραις, ἀντὶ διακοσίων ἵππων, πεντακοσίων προβάτων, ἐνίοτε δὲ καὶ χιλίων. Παρὰ τοῖς Σαμογέταις, οἵτινες κατοικοῦσι τὰς ψυχροτάτας χώρας τῆς Ἄρκτου, ὁ σύζυγος ἀγοράζει τὴν γυναῖκά του, δεκαέτιδα ἔτι, ἀντὶ τιμῆς κυμαινομένης μεταξὺ ἑκατὸν μέχρι πεντήκοντα ταράνδων, ζῴου χρησιμωτάτου εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα. Ἡ δὲ τιμὴ αὕτη ἀρκετὰ ὑπέρογκος βεβαίως φαίνεται ὅταν ἀναλογισθῶμεν ὅτι αἱ Σαμογέτιδες εἰσὶ δύσμορφοι, μικρόσωμοι, ἔχουσαι δυσανάλογα μὲν τὰ ἄκρα, πρόσωπον δὲ πεπλατυσμένον καὶ ῥυπαρὸν, γαστέρα προεξέχουσαν, μέτωπον στενὸν, ῥῖνα πεπιεσμένην μὲ μυκτῆρας ὡς τῶν κτηνῶν ἀναπεπταμένους πρὸς τὰ ἔκτος, ὀφθαλμοὺς κοίλους, μικροὺς, πονήρους, ἀγρίους ἐνίοτε, καὶ κόμην μακρὰν, πυκνὴν καὶ περιφρικῶσαν.

Εἰς Ἀνάγνωστης.

Ἡ αὐτοκράτειρα Μαρία Θηρεσία κατεσκεύασε τὸν ἴδιον αὐτῆς τάφον πολὺν χρόνον πρὶν ἀποθάνῃ· δεικνύουσα δ' αὐτὸν καὶ πρὸς τὰ παιδία αὐτῆς ἔλεγε· Τίνα λόγον ἄρά γε ἔχομεν ἵνα ἐπαιρώμεθα; Ἰδοὺ τίς ἐστι μετὰ τὸν θάνατον τῶν αὐτοκρατόρων ἡ κατοικία!

ΑΘΗΝΗΣΙ.—ΤΥΠΟΙς ΕΛΛΗΝΙΚΗς ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ, ΟΔΟς ΠΑΤΗΣΙΩΝ, 4.